

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Czy wojna jest nieunikniona?

Na to pytanie różni ludzie w ciągu ostatnich tygodni różnie próbują odpowiadać. Wśród odpowiedzi można znaleźć i takie ujęcie sprawy, jakie dziś daje na 3. stronie w dziale „Świat pod bronią“ kolega redakcyjny L. Kor. — Wojna lub pokój zależą od Hitlera, on tylko jeden bowiem gotów wojnę rozpocząć. Nikt inny poza nim tego nie robi.

Trafne określenie, ale nie rozstrzyga pytania, które mimo uproszczenia i sprowadzenia do... „jednego niewiadomego“ pozostaje nadal pytaniem.

Na podstawie różnych szczegółów, drobiazgów, zasłyszzeń, wróżymy sobie: kocha — nie kocha, odważy się — nie odważy się

Zobaczmy! Niezależnie od bieżącej sytuacji politycznej tymczasem mamy inny sprawdzian w tych rzeczach. Mamy historię. W niej wojny powtarzają się od czasu do czasu według jakiegoś fatalnego cyklu. Skąd można wierzyć w uratowanie trwałego pokoju, skoro w historii po okresach spokoju wojny powtarzają się zawsze.

Gorsze i jeszcze mniej zbadane od cykli gospodarczych są te jakieś cykle wojenno-polityczne. Już na tej jednej podstawie powstaje wrażenie nieuniknioności, wrażenie jakiegoś automatyzmu politycznego w świecie, który działa poza zasięgiem naszej chęci, woli i czynu.

Coś analogicznego do automatyzmu gospodarczego — kryzys — dobra koniunktura — kryzys.

Otóż to! Tylko, że właśnie i automatyzm gospodarczy doznaje ostatnio poważnych zakłóceń. Monopole kartelowe w jużym stopniu podważają ustalone prawa kształtowania się popytu i podaży na wolnym rynku wewnątrz państwa. Gospodarkę światową zaś pozbawiły cech jednolitości łączenia autarchiczne poszczególnych państw. Dziś już mamy tyleż cykli gospodarczych ile państw.

Procesowi różniczkowania się gospodarczego, towarzyszył proces całkowitego politycznego. Niemcy, Włochy, Japonia — państwa totalistyczne, autarchiczne idą razem w jednym bloku. Dookoła wskutek zastraszającego dynamizmu tej grupy państw, powstał już nie blok a wprost powstało porozumienie wszystkich zagrożonych ekspansją bloku: Anglia, Francja, Polska, Stany Zjednoczone, państwa bałkańskie, bałtyckie, skandynawskie, Holandia, Dania, Belgia, Szwajcaria.

Automatyzm polityczny dotąd powodował wojny wszędzie tam gdzie sytuacja była nie wyjaśniona, gdzie za chwila się jakaś równowaga, a z obu stron była skłonność do „próby siły“.

Czy dziś mamy do czynienia z czymś podobnym? Nie!

Nikt nie chce wojny otwarcie. Tych zaś, co chcą w ukryciu, znajduje się tylko po jednej stronie. Po drugiej stronie ich nie ma. Jakże są szanse w tym stanie rzeczy na rozpoczęcie wojny? Akurat takie same, jak szanse na wygraną tego, który ją rozpocznie.

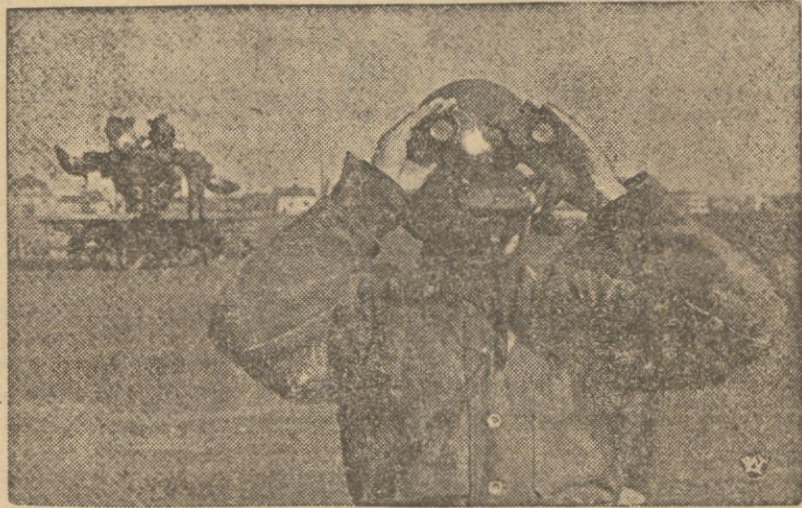
Obniżyć, zniweczyć te szanse to samo, co utrwalić pokój. Zda się, że właśnie w tej chwili szanse zwycięstwa dla tego któryby wojnę mógł zacząć, są bardzo małe.

Piotr Lemieś.

Gen. Berbecki u P. Prezydenta R. P.

WARSZAWA, (Pat). P. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął gen. broni inż. Leona Berbeckiego, generalnego komisarza Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej.

Czujni, gotowi!

Punkt obserwacji obrony przeciwlotniczej.

Artyleria przeciwlotnicza w akcji.

W razie agresji na Gdańsk Francja przyjdzie Polsce z pomocą

PARYŻ, (Pat). Dzienniki paryskie precyzują dziś w sposób jasny i wyraźny oświadczenie ministra Bonnet'a złożone na środowym posiedzeniu komisji spraw zagranicznych Izby Deputowanych.

Jak wiadomo, komunikat oficjalny Havasa opublikowany o tym posiedzeniu podawał, iż w związku z pogłoskami dotyczącymi stosunków polsko-niemieckich, min. Bonnet oświadczył, iż wedle jego wiadomości nie ma żadnych bezpośrednich

rokowań w tej sprawie między Niemcami a Polską.

„Petit Parisien“ ze swej strony w obszernym komentarzu do posiedzenia komisji pisze, że minister spraw zagranicznych na wstępie przestrzegł członków komisji i opinii francuskiej przed niebezpieczeństwem niektórych inszywych pogłosek. Podkreślił on, że nie ma żadnych rokowań między Warszawą a Berlinem.

Odpowiadając na zapytanie dep. Cayrela, który informował się, czy

Gdańsk jest objęty sojuszem między Polską a Francją, minister Bonnet oświadczył, iż o ileby Polska przeciwstawiła się w tej sprawie agresji niemieckiej, Francja wypełni swe zobowiązanie, które posiada charakter formalny.

Dziennik podaje również że min. Bonnet oświadczył, iż o ile nastąpi jakiś atak na Gdańsk, a Polska stawi opór, zobowiązania zaciągnięte przez Francję nakładają na nią obowiązek natychmiastowego przyścia z pomocą Polsce.

Ojciec św. wzywa do modłów o pokój

CITTA DEL VATICANO, (Pat). Ojciec św. wysłał do sekretarza stanu kardynała Magliana list, nawołujący do krucjaty modłów o pokój.

Pierwszy minister zaopatrzenia armii angielskiej

LONDYN, (Pat). Premier Chamberlain oznajmił wczoraj po południu w Izbie Gmin, że rząd brytyjski postanowił utworzyć ministerstwo zaopatrzenia. Ministerstwo to będzie załatwiała wszystkie sprawy dotyczące zaopatrzenia armii lądowej.

Premier oznajmił, że na stanowisko ministra zaopatrzenia powołany został nie dotychczasowy minister komunikacji dr Leslie Burgin.

Węgierscy mężowie stanu wracają z Rzymu

RZYM, (Pat). Zakończona została rzymska wizyta węgierskich mężów stanu hr. Teleki i min. Csaki, którzy o godz. 18 odbyli ostatnią konferencję w Pałacu Weneckim z Mussoliniem w obecności hr. Ciano. Premier Teleki i min. Csaki wyjeżdżają w czorze do Budapesztu.

RZYM, (Pat). Premier węgierski Teleki i minister spraw zagranicznych hr. Csaki w towarzystwie posła węgierskiego przy Stolicy Apostolskiej złożyli wizytę Ojcu Świętemu Piusowi 12-mu.

Gen. Laidoner w Krakowie

KRAKÓW, (Pat). Późnym wieczorem przybył do Krakowa bawiący w Polsce naczelny wódz armii estońskiej gen. Laidoner wraz z gronem wyższych oficerów estońskich.

Tajemnicze łódzie podwodne u wybrzeży Kanady

OTTAWA, (Pat). Prasa kanadyjska donosi z Halifaxu, że William Latter, kapitan statku pilotowego z portu w Halifaxie, zameldował władzom morskim, że spostrzegł ubiegłej nocy częściowo zanurzoną łódź podwodną, wpływającą do portu. Kapitan dodał, że na pokładzie łodzi podwodnej były widoczne światła. Przepluwając koło statku pilotowego łódź zwiększyła szybkość. Również kapitan towarowego statku... doniósł, że w drodze do Glasgow widział łódź podwodną.

W polskiej obozy koncentracyjne

PRAGA, (Pat). Ze względu na pełnienie otworzonych bezpośrednio po aneksji Czech i Moraw obozów koncentracyjnych został otwarty dalszy obóz koncentracyjny w pobliżu Beneszowa.

„Odpowiedź Włoch Rooseveltowi“

Mussolini mówi o pokojowych tendencjach Włoch

RZYM, (Pat). Na Capitolu odbyła się odprawa organizatorów powszechnej wystawy, która odbędzie się w r. 1942. Wystawa, która będzie miała charakter międzynarodowy zostanie zorganizowana pomiędzy Rzymem a Morzem Tyreńskim. Połączy ona na stałe stolicę z wybrzeżem morskim.

Z okazji odprawy tej Mussolini wy-

głosił mowę, utrzymaną w tonie nawiąskroś pokojowym.

Szef rządu podkreślił, że mobilizacja, jaką naród włoski przeprowadza obecnie celem zbudowania wystawy jest mobilizacją cywilną i polegać będzie na ujęciu przez 15 tysięcy robotników narzędzi pracy, a nie broni.

Mówca zaznaczył dalej, że gdyby

Włochy miały zamiary agresywne, to nie organizowałyby wystawy na rok 1942, a inne narody również nie chciałyby w wystawie tej brać udziału, gdyby nie miały zaufania do pokojowych zamiarów Italii.

Z kolei Mussolini polemizując z orędziem prezydenta Roosevelta oświadczył, iż jest rzeczą niesłuszną i niesprawiedliwą sadzanie na ławie oskarżonych państw osi, które nikogo nie chcą napadać. Zarzuciwszy z kolei urzędowi brak znajomości geografii mówca stwierdził, że im większa liczba państw bierze udział w projektowanych konferencjach międzynarodowych, tym większe są szanse niedania się takich konferencji.

Podkreśliwszy, iż wystawa ma cele pokojowe i zmierza do współpracy między narodami, Mussolini oświadczył, iż należałoby skłonić do milczenia siewców paniki i gróźb katastrof, którzy sztandarami swoimi często zakrywają bojaźń. W każdym bądź razie Włochy nie dadzą się zastraszyć kampanią prasową oraz mediacyjną orędzia, ponieważ posiadają sumienie spokojne oraz dość siły, aby obronić pokój własny i pokój wszystkich.

RZYM, (Pat). „Giornale d'Italia“ komentując dzisiejszą mowę Mussoliniego, pisze, że mowa jest odpowiedzią na orędzie prezydenta Roosevelta, którego zamiarem było zademonstrowanie rzekomego planu agresji ze strony Niemiec i Włoch. Temu zamiarowi orędzia Włochy przeciwstawiają spokojną pracę przygotowawczą do wystawy powszechnej w roku 1942.

PARYŻ, (Pat). Przemówienie Mussoliniego wywołało w Paryżu wrażeń raczej dodatnie. Dzięki swemu umiarkowanemu tonowi. Wyraziło się to w nastroju kół giełdowych, które zareagowały odprężeniem zarówno na przemówienie Mussoliniego, jak i na oświadczenie ministra Halifaxa. Odprężenie to zaznaczyło się w wyższych rent i akcji prywatnych.

Wszystkie republiki amerykańskie solidaryzują się z prez. Rooseveltem

WASZYNGTON, (Pat). Poseł Stanów Zjednoczonych w Honduras zawiadomił rząd, że Honduras zgłosił akces do apelu u prezydenta Roose-

velta. Honduras jest ostatnią republiką amerykańską, która przyłączyła się do apelu.

Okrety angielskie wyruszyły do Gibraltaru

LONDYN, (Pat). Agencja Reutersa donosi z Malty, że pancernik „Ramilles“ o pojemności 35 tys. ton, kontrtorpedowce „Grafton“, „Gallant“ i „Active“ oraz łódź podwodna „Severn“ udały się wczoraj do Gibraltaru.

Koła miarodajne w Londynie stwierdzają, że chodzi tu o zwykłe przegrupowanie, które przewidziane

było już od pewnego czasu, oraz że wspomniane okręty wojenne marynarki brytyjskiej odbędą następnie ćwiczenia.

LONDYN, (Pat). W Londynie brak dotąd wiadomości o tym, gdzie w obecnej chwili znajduje się flota niemiecka, która dwa dni temu odplynęła z Helgolandu na ćwiczenia wiosenne ku brzegom Hiszpanii.

Włochy sięgają po Jaman

KAIR, (Pat). Z Mekki nadchodzą wiadomości o poważnym zaniepokojeniu, jakie wywołuje tam coraz większy współdziałanie Włoch w życiu gospodarczym i politycznym sąsiedniego Jamanu.

Obawiają się, aby Jaman nie wkroczył na drogę, która doprowadziła Albanię do utraty niepodległości. Nadmorska granica sundsko-jamańska jest z obu stron wzmacniana.

Okrety niemieckie w Kłajpedzie

KRÓLEWIEC, (Pat). Jak donoszą z Kłajpedy, w najbliższych dniach ma zawinąć tam kilka okrętów wojennych niemieckich. Jako pierwszy oczekiwany jest krążownik Nuernberg,

który przybyć ma do Kłajpedy już 20 bm.

Poza tym oczekiwane jest przybycie w dniu 21 bm. flotyli poszukiwawczy min.

Własna obsługa telefoniczna z Warszawy

Rozmowy angielsko-sowieckie nie dotyczą żadnych spraw polskich

Według informacji ze źródeł miarodajnych, obecne rozmowy dyplomatyczne angielsko-sowieckie nie dotyczą i dotyczyć nie mogą żadnych spraw polskich. Jeżeli min. Halifax wspominał o trudnościach w tych rozmowach, to żadną miarą nie należy doszukiwać w tym aluzji do polskich spraw.

Czy czują się zagrożone?

Pytania Niemiec do szeregu państw

Z dobrego źródła dowiadujemy się, że po mowie prez. Roosevelta rząd niemiecki zwrócił się do kilku spośród 30 państw, wyliczonych w mowie, zapytaniem, czy czują się zagrożone.

Do Polski nie wystosowano takiego pytania z Berlina.

Polska nie została zaproszona na uroczystości berlińskie

Na wczorajsze uroczystości w Berlinie, przybyły, jak wiadomo, różne delegacje. Obecność ich jest wynikiem zaproszeń, skierowanych przez rząd niemiecki. Rząd polski Rząd polski zaproszenia takiego nie otrzymał.

Bułgaria nie chce się wiązać z blokami państw

Na wczorajszym posiedzeniu komisji do Spr. Zagr. parlamentu bułgarskiego prem. Kirszeiwanow oświadczył, że Bułgaria na wypadek zatargu w Europie nie chciałaby się wiązać z żadną grupą państw. Polityki swojej nie zmienia, gotowa by była jednak przystąpić do paktu bałkańskiego, gdyby to przystąpienie było poprzedzone przez ustępstwa terytorialne. Jakże by to miały być ustępstwa premier nie powiedział.

Putek zabiega o zdjęcie interdyktu

KAP potwierdza, że pos. Putek zgłosił się do ks. metropolity Sapięty przed jego wyjazdem do Rzymu z prośbą o zdjęcie z niego interdyktu, nałożonego przed kilku laty.

Wychowanie młodzieży wiejskiej

Ks. prymas Hlond przyjął w Poznaniu prez. Zw. Centr. Młodej Wsi „Siew“ Gierata. Konferował z nim o wychowaniu młodzieży wiejskiej.

Kto nie płaci na FON?

Donoszą z Gniezna o 2 wypadkach odmowy złożenia ofiary na FON. W jednym — odmowa nastąpiła ze strony Niemca Fryderyka Wendorffa, właściciela blisko 2.000-morgowego majątku.

W drugim — ze strony hr. Wacława Rzewuskiego z Arengowa, który przebywa obecnie w areszcie za szerzenie defetyzmu.

50-lecie kancl. Hitlera

U boku jubilatą Hacha i ksiądz Tiso

BERLIN, (Pat). W dniu 50 rocznicy urodzin kanclerza Hitlera, stolica Rzeszy została przybrana sztandarami, oraz portretami kanclerza. Uroczystości rozpoczęły się o godz. 8 rano capstrzykiem orkiestr wojskowych na placu przed kancelarią Rzeszy. O godz. 9 kanclerz Hitler odebrał defiladę gwardii przybocznej, składającej się z milicji s. s. oraz policji honorowej. O godz. 9.20 kancl. Hitler powrócił do gmachu kancelarii, gdzie numcuzus apostolski msgr. Cesare Orsenigo złożył mu gratulację w imieniu korpusu dyplomatycznego. Następnie złożyli mu życzenia proktor Czech i Moraw, baron von Ne-

urath oraz dr Hacha, a w parę minut później szef delegacji słowackiej ks. Tiso. O godz. 9.45 kanclerz Hitler przyjął członków rządu Rzeszy oraz ich rodziny, po czym przeszedł do sąsiedniej sali odebrał gratulacje od przedstawicieli armii z marszałkiem Goeringem na czele.

Bezpośrednio przed opuszczeniem kancelarii Rzeszy i udaniem się na wielką paradę wojskową kanclerz przyjął Gauleitera Foerstera oraz przedstawicieli senatu Wolnego Miasta Gdańska, którzy wręczyli mu dyplom obywatela honorowego Gdańska.

O godz. 11 rozpoczęła się na Schar-

lottenburger Chaussee rewia wojskowa.

Obok kanclerza na trybunie zasiadł po lewej stronie prezydent Hacha, z protektorem Neurathem, po prawej stronie ks. Tiso z ministrem Durczanskym w mundurach gwardii hlinkowców.

Maszerowało około 6 dywizji, liczących 70 do 80 tys.

Całość defilady stała pod znakiem motoryzacji i nowoczesnego uzbrojenia piechoty zmotoryzowanej.

Władze policyjne wydały surowy zakaz robienia fotografii z przebiegu defilady, wzywając przy tym ludność cywilną do współdziałania.

9560 metrów Największa głębokość Atlantyku

WASZYNGTON, (Pat). Biuro hydrograficzne ministerstwa marynarki ogłosiło że w czasie pomiarów przeprowadzonych przez krążownik „Milwanke“ na Morzu Karaibskim, od-

kryto największą głębokość Oceanu Atlantyckiego.

W odległości 16 mil na północ od karaibskiej wyspy Hispaniola stwierdzono głębokość 9560 metrów.

Polska straż pożarna

gasi pożar w Rumunii

ZALESZCZYKI. (PAT.) Po drugiej stronie Dniestru, naprzeciw Zaleszczyk, w gminie Łuka koło cukrowni na terytorium rumuńskim wybuchł pożar. Władze rumuńskie telefonicznie wezwały na pomoc polską ochotniczą straż pożarną z Zaleszczyk, która w składzie 16 ludzi wraz z całym sprzętem przeprawiła się łodziami do Rumunii i przez cztery godziny walczyła z szalejącym w skutkiem silnego wiatru żywiołem.

Splonęły 4 domy mieszkalne i 8 budynków gospodarczych. Szkody w przeliczeniu na walutę polską wynoszą 20.000 zł. Pożar zagrażał poważnie sąsiednim zabudowaniom.

Strażacy polscy po ugaszeniu pożaru byli przedmiotem żywiołowej owacji ze strony ludności rumuńskiej.

Czosi manifestowali na cześć Husa

PRAGA, (Pat). W dniu wczorajszym odbyły się w różnych miastach w Czechach i na Morawach manifestacje przed pomnikami Husa. Tłumy Czechów gromadziły się, składając samorzutnie wieńce i kwiaty.

W Pradze przed pomnikiem Husa na placu przed ratuszem manifestacje te przybrały tak żywiołowy charakter, że policja zmuszona była interweniować.

Przedsoborowa konferencja staroobrzędowców w Kownie

W okresie od 12 do 14 kwietnia br. obradowała w Kownie przedsoborowa konferencja Staroobrzędowców w której wzięli udział: 4 delegatów polskich, 4 litewskich, 3 łotewskich i 2 estońskich. Prezydium wyraziło po dziękowaniu Rządowi polskiemu i łotewskiemu za ułatwienie zorganizowania konferencji, poza tym konferencja ustaliła: program Soboru Powsechnego, który ma się odbyć jesienią r. b. w Wiedniu. Następna konferencja przedsoborowa ma się odbyć w sierpniu br. w Rydze.

Belgijsko-niemiecki incydent lotniczy

BERLIN, (Pat). Donoszą o incydencie, jaki zaszedł w komunikacji lotniczej między Berlinem a Paryżem nad Belgią.

Samolot komunikacyjny linii Paryż — Berlin przeleciał 19 bm. rano nad zakazaną strefą w pobliżu twierdzy Leodium w Belgii. Eskadra belgijskich samolotów myśliwskich wezwała pilota do lądowania na najbliższym lotnisku. Pilot samolotu niemieckiego po porozumieniu się drogą radiową z portem macierzystym w Kolonii wylądował w Brukseli. Samolot po wylądowaniu został obłożony aresztem i zbadany przez oficerów belgijskiego lotnictwa wojskowego. Pilot miał oświadczyć, że na mapach jego nie był oznaczony zabroniony teren nad fortecą Leodium. Po zbadaniu sprawy przez władze belgijskie samolot o godz. 12 w poł. udał się w drogę do Kolonii.

Obserwacje komety

WARSZAWA. (PAT.) Jak donosiliśmy wczoraj, w gwiazdozbiórce Andromedy pojawiła się wyjątkowo jasna kometa, widzialna na gołym okiem.

Dnia 19 bm. dokonano szeregu obserwacji.

Obserwatorium Warszawskie, uzupełniając poprzednie dane komunikuje:

Kometa jest dostrzegalna bez trudu gołym okiem, ma barwę żółtawą, jasność jej zdaje się maleć. Wykazuje warkocz długości 12 pozornych tarcz księżycy. Biegnie szybko poprzez gwiazdozbiory Andromedy i Persusza. W Polsce jest widziana niemal w ciągu całej nocy ponad północnym horyzontem.

Jak wynika z badań widmowych, dokonanych w Niemczech, w skład komety wchodzi m. in. cyan.

Seria katastrofalnych pożarów we Francji

W pożarze pociągu motorowego zginęły 3 osoby. — Milionowe straty w pożarze fabryki pod Lille

LILLE, (Pat). Gwałtowny pożar, który wybuchł w wielkiej tkalni w Touring, zniszczył większą jej część, znajdującą się w 4-piętrowym budynku o powierzchni 1800 metrów kwadratowych.

Pożar wybuchł w godzinach rannych, przed rozpoczęciem pracy, co było jedną z przyczyn, że nie było ofiar w ludziach.

Straty materialne są jednak b.

znaczne i sięgają ok. 4 mil. fr. PARYŻ, (Pat). W pociągu motorowym, kursującym na linii Lille — Amiens, wybuchł we czwartek rano pożar. Ogień powstał w przejściu między trzecim i czwartym wagonem i przerzucił się na pokrycia ostatniego wozu. Pociąg zatrzymano, lecz z powodu zablokowania wyjść przez ogarniętych paniką pasażerów, długo nie można było otworzyć drzwi.

Wskutek uduszenia zmarły trzy osoby, a 20 z oznakami zatrucia dymentem i oparzeniami musiano odwieźć do szpitala. Po stłumieniu pożaru po ciąg udał się w dalszą drogę do Amiens.

Jak wykazało dochodzenie, pożar w pociągu powstał na skutek krótkiego spięcia. Podczas paniki jeden z pasażerów dostał pomieszczenia zmyślenia.

Rozmowy Anglii, Francji i Sowietów

LONDYN, (Obsl. sp.) Agencja Reutersa podaje, że wczoraj były nadal prowadzone rozmowy brytyjsko-sowieckie. Poseł angielski w Moskwie miał dłuższą konferencję z Litwinowem. W konferencji tej wziął również udział poseł ZSRR w Londynie Majski. Agencja podaje, że do Moskwy ma również przybyć poseł sowiecki w Paryżu Surye.

Dobrze poinformowany dziennik angielski „Daily Mail“ pisze, że rokowania między Anglią, Francją i Sowietami są na dobrej drodze. Wczorajsze powiędzenie lorda Halifaxa, że „porozumienie z Sowietami może sięgnąć do Pacyfiku“ zrozumiane zostało w kołach politycznych jako dowód, że Anglia i Francja gotowe są udzielić Związkowi Sowieckiemu

gwarancji jego granic wschodnich.

Według tego dziennika pakt lotniczy Anglii, Francji i Sowietów, przewidujący ścisłą współpracę lotnictwa wojskowego wymienionych państw stał się już faktem dokonany.

Kończąc swe wywody „Daily Mail“ zapowiada w najbliższym czasie konferencję ministrów spraw zagranicznych Anglii, Francji i Sowietów.

Minister Gafencu w Berlinie

Do Berlina przybył minister Spraw Zagranicznych Rumunii Gafencu. Na zdjęciu — moment powitania na dworcu berlińskim ministra Gafencu przez ministra Spraw Zagr. Rzeszy von Ribbentropa.

„Patrole społeczne“ w Będzinie

Odbyło się w Będzinie zebranie kom. pow. Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej. Uchwalono uruchomić patrole społeczne od dnia 21 kwietnia, które będą indywidualnie badać wysokość zadeklarowanych sum. Na zakończenie zwrócono uwagę na wysoce

obywatelski stosunek do pożyczki sfer robotniczych, które w porównaniu do innych ociążających się, dobrze wywiązały się ze swego obowiązku.

Inicjatywa patroli godna naśladowania.

Świat pod bronią

W oczekiwaniu na starcie

Hitler ma tysiąc powodów do tego, aby być w złym humorze. Pięknie rozpoczęła era stosowania zasady samowykreślenia narodów skończyła się z zerwaniem ostatniego hitlerowskiego szyldu w Kłajpedzie. Marzenia o gdańskim sukcesie utonęły w męlnych falach Wisły tuż przy brzegu Westerplatte. Ekscelencja Beck nie bardzo chciał rozmawiać z szlachetnym von Moltke, a pocziwy stary ruszek z Monachium zamienił legendarny parasol na maczugę, najeżoną całkiem dobrymi gwoździemi bieżącego sezonu politycznego. Wreszcie ten niepozorny Roosevelt, tak dobitnie przypominający swoim tonem rok 1918...

Jeżeli dzisiaj można jeszcze sobie pozwolić na śmiech, to sytuacja jest rzeczywiście dosyć zabawna. Jesteśmy gotowi nie uwierzyć, że rzeczy stoją tak jak stoją. Ludzie dosyć łatwo przyzwyczajają się do najbardziej niewygodnych sytuacji. Przyzwyczailiśmy się też do tego, że Hitlerowi uchodzą wszelkie ekstrawagancje. Jakoś należało to już do rzeczy dosyć zwyczajnych, że gdzieś coś musiało w polityce zawsze wyskoczyć takiego, na co świat robił zdziwione oczy i przebaczał rozbrykanemu bohasowi. Nazywało się to polityką faktów dokonanych.

Można już teraz pozwolić sobie na pewną syntezę stosunkowo nie dałej przeszłości. Podstawowymi elementami polityki niemieckiej były: zaskakiwanie i zasranie. Na tle uświęconej tradycją polityki innych, polegającej na pakowaniu, konferowaniu, zakulisowych manewrach, obchodzeniu przeciwnika, topieniu go w powodzi traktatów dobrze zredagowanych, ubrań w bogatą oprawę słowną, hitlerowska dyplomacja wniosła zupełnie inny ton. Wprawdzie ta niemiecka dyplomacja nigdy się nie odznaczała zbyt wielką lekkością i finezją, lecz to co się wcieliło w hitlerowskich ekscelencjach pobiło rekordy wszystkich słoni, hipopotamów i niedźwiedzi politycznych. Do nie dawna świat myślał, że to rasowa szczerość i bezpo-

średniość przemawia przez te wszystkie polajanki i wytworne epitety, lecz dzisiaj już nikt zdaje się nie wątpi, że linia polityczna Niemiec jest wciąż kłamliwa. Nazewnictwo i nawętnictwo. Na ile to rzeczy dał się już świat nabrać. Spoczątku były święte prawa Niemców do swobody, potem do honoru, następnie do fabryk wojennych. Nowa seria świętych praw wyszła po za granice państwa — a więc prawa do Austriaków, potem do Sudetów, wreszcie do Czech i w końcu do Kłajpedy. Teraz już pozostały tylko święte prawa do frazesów. Bo czymże jest hasło o „Libensraum“ (przestrzeni życiowej)? W imię tej za sady można rościć przeciw pretensje do całego świata. Nawet księżyc z pewnego punktu widzenia można za liczyć do przestrzeni życiowej.

Wogóle ostatnio Niemcy osiadli na frazesie jak na mieliznie. Oto prasa niemiecka szaleje na temat orędzia Roosevelta. Wytykając palcem: „to on sam“, woła „błąd w adresie“, egzaltuje się „napaścią“ na biedne Niemcy. Dla człowieka z księżycem sprawą przedstawiałyby się nader nie wyrażnie. „W tym jest jakiś szwindel amerykański“ musiałyby sobie powiedzieć bo Niemcy coś wiedzą, tylko nie chcą powiedzieć. Ale dla starych znajomych z matki ziemi to plawienie się w ogólnikach i groźba, że „my coś o tym wiemy“ nie oznacza nic innego, jak tylko brak rzeczowych argumentów. Co tam dużo gadać, trzeba jak ten Waldemar w Genewie wyraźnie odpowiedzieć: wojna czy pokój?

Odbywa się na wielką skalę wypędzanie diabła z opętanego. Egzorcyzm Roosevelta i kropidło z gibraltarską wodą działają bardzo powoli. Klient wie się w konwulsjach i miota wręcz nieprzytomne obelgi na całe otoczenie. Prasa niemiecka z lekkością ołowianego ptaszka fruwa po problemach, na które trzeba dać wyraźną odpowiedź. Łatwo mówić o okrażeniu Niemiec, bo to nie nie kosztuje, lecz trudniej byłoby odpowiedzieć na pytanie, co robił Führer nad granicą jugosłowiańską i o czym radziły sztabu niemiecki z włoskim na temat

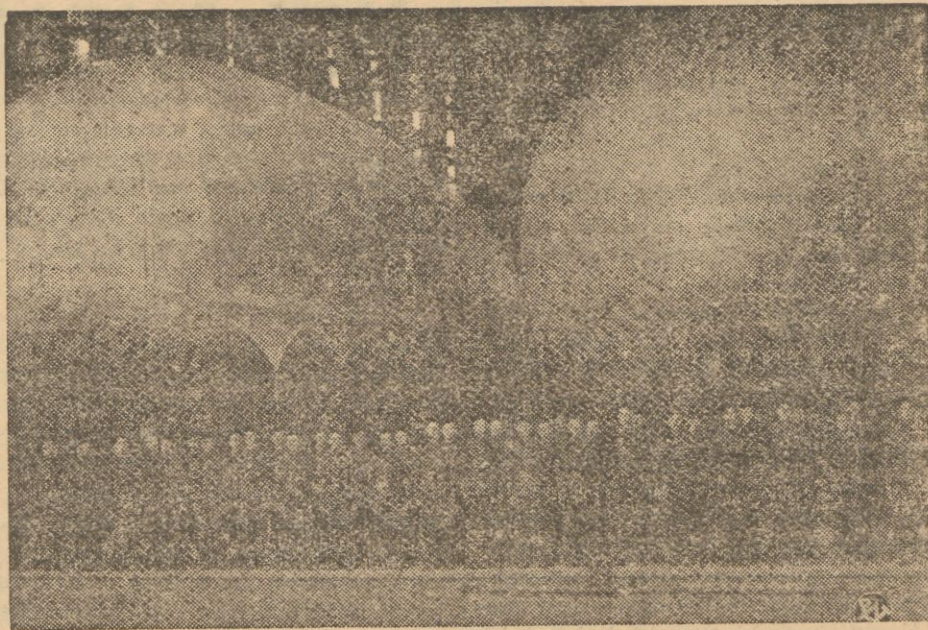
też Jugosławii. Łatwo oskarżać prezydenta Stanów Zjedm., że się miesza do nie swoich spraw, lecz byłaby znacznie ciekawsza odpowiedź, co się robi za pieniądze Goebbelsa na Litwie, w Lotaryngii, duńskim Schlezwigu i może jeszcze na Łotwie...

Nawet jednolitość narodu niemieckiego dzisiaj nie dla wszystkich jest przekonywująca. Tak dużo się mówiło o absolutnym opamowaniu dusz ludzkich przez hitlerizm, a tymczasem... Obozy koncentracyjne coraz ciężej się wypełniają. W fabrykach zjawiały się groźne ogłoszenia, że za złośliwe obniżanie wydajności pracy, bierny opór itd. — więzienie i grzywna. Gdy na ćwiczenia OPL Berlin zgasił światło, na murach zjawiały się rewolucyjne odezwy. Nawet szef sztabu pozwala sobie na defetystyczne zdanie, że z kartkami żywnościowymi można kończyć wojnę, lecz nie sposób jej w ten sposób zacząć.

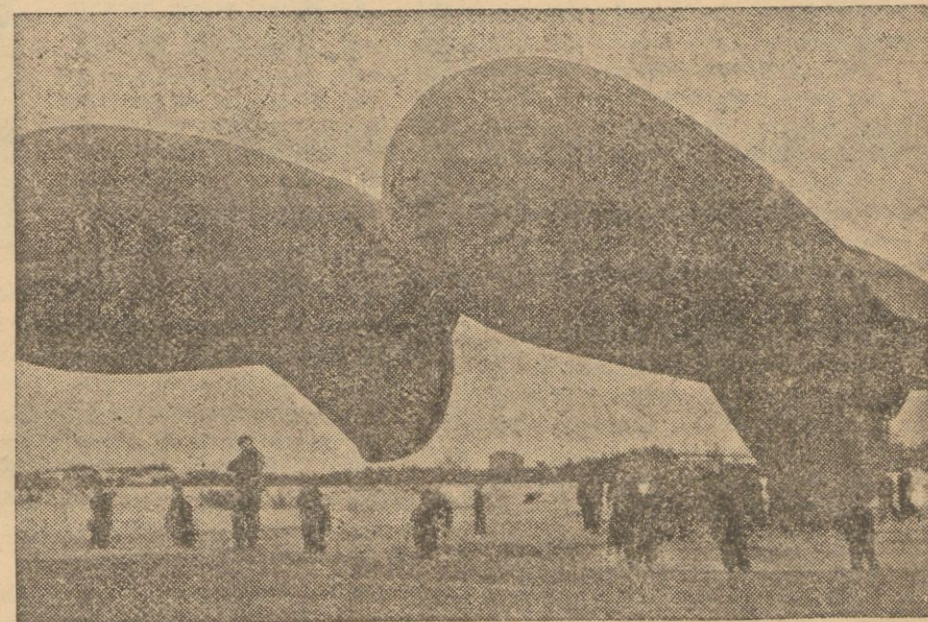
Mimo wszystko jednak mają obecnie Niemcy jeden bezcenny atut w ręku. Jakkolwiek sprawy stoją czy będą stały, jedno jest pewne, że tylko oni mogą wojnę rozpocząć. Jeszcze trwa psychoza zastraszania, którą tak skutecznie się posługiwali dotychczas, a wyraża się ona obecnie w tym, że nikt na świecie wojny nie zaczyna, choćby Niemcy na głowie stawały. Jest to ich ogromna przewaga. To oznacza, że swój szantaż polityczny mogą posuwać do najdalszych granic bez obawy zaryzykowania ostatecznej rozgrywki wojennej. Przy najbardziej karkołomnych zrywkach ich polityki zawsze jeszcze będą miały czas do cofnięcia się — bo to tylko od nich zależy. W takim świetle byłoby zrozumiałe kunktatorstwo Hitlera. Stać go na to, żeby naciągać strunę do ostatnich granic wytrzymałości. To się nazywa mieć w swoim ręku inicjatywę. Dopóki ta inicjatywa jest w niemieckim ręku, dopóty groźba wojny będzie wisiała nad światem nieubłaganie. Każdy „jubel“ może się stać zarzewiem nie obliczalnych następstw. A tym bardziej taki mistyczny fakt, jak pięćdziesięciolecie urodzin Hitlera...

L. Kor.

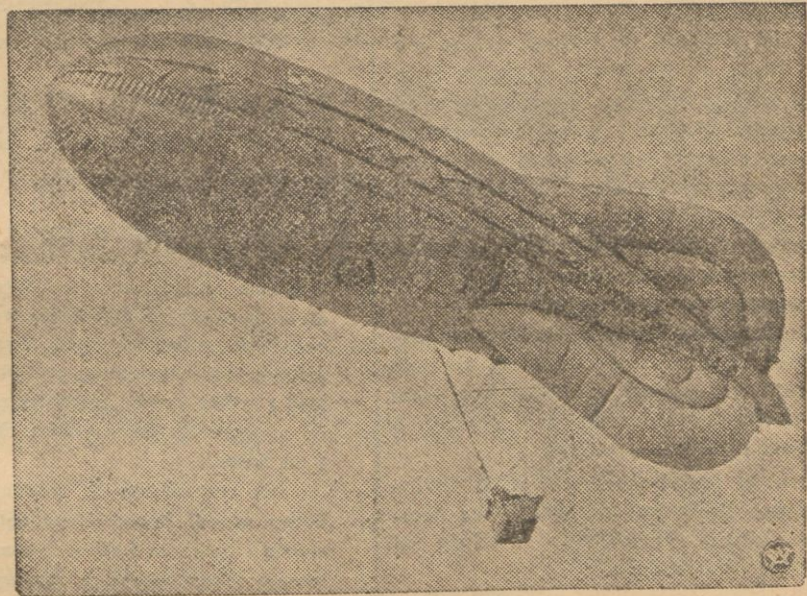
Balony na usługach armii polskiej

Balony obserwacyjne w hangarze wraz z załogą.

Balony zaporowe.

Balony obserwacyjne w powietrzu.

Walka o Bałkany

Podróże dyplomatyczne i zarządzenia wojskowe — Jugosławia na rozstajnych drogach — Sofia antyniemiecka

LONDYN, (Obsł. sp.) Angielskie koła dyplomatyczne niedoceniają ostatniej akcji państw totalistycznych na Bałkanach. Niemcy i Włochy, jak pisze dzisiejszy „Daily Telegraph“ rozpoczęły intensywną kointerfencyjną na Bałkanach, która jest prowadzona w dwóch kierunkach: sposobem dyplomatycznym i ululoną metodą zastraszania w drodze owych zarządzeń wojennych, by w ten sposób wyrzucić presję.

W tym czasie kiedy węgierscy mężowie stanu byli uroczystie podejmowani w Rzymie, kiedy premier Telesy miał dwukrotną rozmowę z Musolinim, na granicy Jugosławii rozpoczęła się na nowo koncentracja wojsk węgierskich, niemieckich i włoskich.

Jednocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych Rzeszy Niemieckiej wydało specjalne zarządzenie dla ludności zamieszkałej w północno-wschodniej części Moraw i Bogemii, by przyszykowała sobie żywność co najmniej na okres jednego tygodnia, gdyż wszystkie drogi oraz linie kolejowe tej polaci Wielkich Niemiec będą zajęte pod transporty wojskowe. W którym kierunku wojska te będą zdążyły? — pyta korespondent berliński „Daily Telegraph“ i redakcja londyńska bez namysłu dodaje — w kierunku granicy jugosłowiańskiej.

Ostatnie depesze z Białogrodu potwierdzają w całej rozciągłości wiadomości o dalszej koncentracji wojsk niemieckich, włoskich i węgierskich na granicy Jugosławii, rząd Jugosłowiański zmuszony był do dalszych powiększenia kontyngentu czynnej armii.

Jednocześnie z tą dywersją nadeszło do Białogrodu uprzejme zaproszenie włoskiego ministra spraw zagranicznych hr. Ciano, dla ministra spraw zagranicznych Jugosławii Markowicia na „widzenie“ do Wenecji. Białogrodzki zgodził się. Jutro mini-

ster Markowicz powitany zostanie przez swego kolegę włoskiego w pięknej Wenecji. Temu spotkaniu weneckiemu angielskie koła dyplomatyczne przywiązują wielkie znaczenie. Przypuszczają, że tym razem kierownik polityki zagranicznej imperium Rzymskiego zajął od Białogrodu za jej wyrażenie i sprzeczowanego stanowiska co do Paku Bałkańskiego. Jaką będzie odpowiedź Markowicza? Angielskie koła dyplomatyczne uważają, że Anglia zbyt mało zaangażowała się w sprawie Jugosławii, przy czym jeden z dzienników opozycyjnych zjadliwie dodaje, że „na szczęście uczynił to Franklin Roosevelt“, ratując tę opieszałość brytyjską.

Natomiast w Bułgarii, sądząc z ostatnich doniesień, coraz bardziej potęgają się nastroje antyniemieckie i antywłoskie. Jak donosi agencja „Reuter“, na wczorajszym posiedzeniu parlamentu sofijskiego, generał Sacharow ciskał pioruny pod adresem „osi“, żądając od Bułgarii wyraźnego przyłączenia się do bloku mocarstw demokratycznych, gdyż w

przeciwnym razie os zgoutje Bułgarii ten sam los, co Albania.

Ze w Sotii wpływy niemieckie uległy znacznemu uszczupieniu świadczą również otrzymana dziś z Berlina wiadomość o nagłym odwołaniu dotychczasowego wiceministra niemieckiego w Bułgarii gen. Garmelina...

Na szachownicy bałkańskiej rozgrywa się obecnie decydująca faza partii szachów między Anglią i Francją, a państwami osi dynamicznej. Hitler przystąpił do generalnej kontr ofensywy, a że przywiązuje do tej akcji wielką wagę, świadczy chociażby ta okoliczność, iż w przeddzień swych 50 latich urodzin, kiedy wystrojony Berlin rozbrzmiewał wiwatami „Heil Hitler“, przyjął na osobnej audyencji nowego posła w Ankarze von Pappena, udzielając mu przed wyjazdem do stolicy państwa osmańskiego ważnych instrukcyj.

Prasa londyńska uważa jednak, że na tym odcinku nie pomoże nawet specjalna misja von Pappena. Sprawa dardaneńska została już ostatecznie rozstrzygnięta na rzecz Bloku.

Benesz tworzy w Ameryce niepodległy „dyrektoriat czeski“

W skład rządu wchodzi m. in. b. poseł czechosłowacki w Warszawie

„Chwila“ pisze: Z Chicago donoszą, że b. prezydent Czechosłowacji Benesz na skutek nalegań organizacyj czeskich na całym świecie, przyjął stanowisko przywódcy ruchu międzynarodowego zmierzającego do przywrócenia niepodległości Czech.

Decyzja dra Benesza ogłoszona została na konferencji przedstawicieli półtora miliona Czechów zamieszkałych w Ameryce.

Dr Benesz utworzyć ma „dyrektoriat czeski“ do którego wejdą m. i b.

posłowie czechosłowaccy w Warszawie, Londynie, Paryżu, Waszyngtonie i Moskwie.

Benesz zapowiedział przystąpienie do akcji czynnej przeciw okupantom terenów czeskich.

Kłeska nar.-socjalistów w wyborach w Holandii

HAGA, (Pat). Straty ruchu narodowo-socjalistycznego podczas srodkowych wyborów do sejmików pro-

wincjonalnych w Holandii wynoszą przeszło połowę dotychczas posiadanych mandatów.

Natomiast partia konserwatywna i partia, do której należy prem. Colijn, wyszły z wyborów zwycięsko.

Pojedynek dyplomatów

W oczekiwaniu na odpowiedź Hitlera na głównym froncie dyplomatycznych rozgrywek zapanowała jak gdyby cisza. Uspokoili się nieco polemiki, nie ma nowych alarmów. — Europa czeka.

Jedni widzą w tym „rozejmie“ za powiedz uspokojenia. Inni mówią o „ciszy przed burzą“ i obawiają się nowych niespodzianek. Kto ma rację — przyszłość pokaże. Trzeba jednak stwierdzić, że dziś jakieś niespodzianki są bardzo trudne, bo zasadą dla rządów jest „spodziewać się wszystkiego“.

Np. na Morzu Śródziemnym, które dziś uchodzi za strefę specjalnie niebezpieczną, zwłaszcza w okolicach cieśniny Gibraltarskiej, pogotowie wojen

nie jest takie, że „niespodzianki“ są niemożliwe. Podobnie gdzieindziej.

Na ogół nigdzie nie oczekują, by mowa Hitlera otworzyła nowe horyzonty międzynarodowego porozumienia. To też główny wysiłek dyplomacji zmierza obecnie do pozyskania jak największej liczby sojuszników.

Pojedynek toczy się zwłaszcza o Bałkany, mogące odegrać w razie wojny kapitalną rolę.

Anglia usiłuje doprowadzić do porozumienia między Bułgarią, a jej cze rena sąsiadami: Rumunią, Turcją, Jugosławią i Grecją; namawia do poczynienia Bułgarii pewnych ustępstw i pragnie w ten sposób odebrać mocarstwu osi możliwość kuszenia Bułgarów obietnicą poparcia ich aspiracji rewizjonistycznych.

Z Turcją Anglicy są już bliżej warcia układów polityczno-strategicznych w sprawie Dardaneli.

Niemcy w ostatniej chwili próbują zapobiec związaniu się Turcji z Anglią i Francją. Przypomniano więc sobie w Berlinie o obrotnym von Papienie, który nie cieszył się ostatnio łaskami, i wysłano go pośpiesznie do Ankarę.

Jednocześnie próbują Niemcy odciągnąć Rumunię od zacieśnienia współpracy z Anglią i Francją, a Włochy znowu zabiegają o względy Jugosławii i próbują przyczynić się do zbliżenia jugosłowiańsko-węgierskiego.

Obustronne wysiłki dla pozyskania sojuszników, lub choćby zapewnienia neutralności tego czy innego państwa składają się na dramatyczny pojedynek, który trzyma świat w napięciu. (K. Cz.).

Nożycami przez prasę

POLSKA GWARANTKA PAŃSTW BAŁTYCKICH

Sensacyjny, artykuł wstępny, poświęcony wizycie wodza Estonii gen. Laidonera przynosi dzisiejsza „Polska Zachodnia“.

Gen. Laidoner przyjęty został w Polsce jako najbliższy przyjaciel. Najlepszym tego dowodem jest, że zwiedzić on ma COP, w szczególności Stalową Wolę i inne wytwórnie materiałów wojennych.

Pobyt w Polsce naczelnego wodza armii estońskiej przyczyni się niewątpliwie do zacieśnienia i tak bardzo serdecznych stosunków między naszymi krajami, a także między Polską a Lotwą i Litwą, z którymi Estonia połączona jest ścisłymi węzłami. Prawdopodobnie dojdzie do zawarcia ścisłego porozumienia między sztabami polskim i estońskim i do udzielenia sobie wzajemnych gwarancji pomocy na wypadek jakiegokolwiek agresji. Estonia bowiem, jak i Polska pro wadzi niezależną od nikogo politykę i, jak Polska, zdecydowana jest bronić każdej piędzi swej ziemi przed każdym napastnikiem.

Jak donosiliśmy wczoraj, gwarancje Polski objąć mają także Lotwę i Litwę. Tego rodzaju porozumienie czterech państw bałtyckich, z których Polska jest najsilniejszą, zapewni w północno-wschodniej Europie spokój i poczucie bezpieczeństwa i przyczyni się do wzmocnienia pokoju europejskiego.

AMERYKA, ROSJA, JAPONIA.

„Nasz Przegląd“ przypuszcza, że ZSSR potrzebny jest Anglii i Francji, jako ubezpieczenie osi Londyn — Paryż od strony Japonii.

Nie ulega wszakże żadnej wątpliwości, że prezydent Roosevelt cieszy się poparciem olbrzymiej większości społeczeństwa amerykańskiego i posiada pełnię, że senat uchwali nowelizację ustawy o neutralności, na mocy czego, w razie wybuchu wojny Stany Zjednoczone będą mogły dostarczyć broni i amunicji tworzącej się wielkiej koalicji mocarstw europejskich.

Do przyszłej tej koalicji należą druga grupa, a więc Wielka Brytania, Francja i Rosja Sowiecka, które zareagowały natychmiastowym i bezwarunkowym poparciem inlejtatywu pokojowej Roosevelta.

Fakt ten nabiera doniosłej wagi w obliczu toczących się rokowań brytyjsko-sowieckich, wiążących się ściśle z reaktivizowanym paktem francusko-sowieckim. Rokowania te nie dotyczą wszakże wyłącznie terenu Europy południowo-wschodniej, gdyż w razie zawarcia traktatu wzajemnej pomocy pomiędzy Londynem i Moskwą wejdą również w grę zagadnienia Dalekiego Wschodu.

Jest to przypuszczenie b. prawdopodobne. Państwa zachodnie są znacznie słabsze, niż Rosja właśnie na Dalekim Wschodzie.

KONSOLIDACJA BAŁKANÓW

„W. Dz. Narodowy“ ocenia sytuację na Bałkanach i dochodzi do wniosków optymistycznych.

Ostatnie zmiany na Bałkanach stanowią ważne wydarzenia w polityce europejskiej. „Kocioł bałkański“ zaczyna się porządkować, nabierać większej jednolitości i zmierzać do sformowania wspólnego frontu przeciwko zagrażającej niezależności państw bałkańskich agresji mocarstw osi. Stanowi to zjawisko bardzo charakterystyczne, pozostające w zgodzie z reakcją innych narodów europejskich na wydarzenia, wywołane ostatnio przez te mocarstwa.

PRZEMIANY NA LITWIE.

„Kurjer Polski“ tak charakteryzuje przemiany zachodzące w Litwie. LITWA, która środka na wzmocnie-

Jak będzie się broniła HOLANDIA PRZECIWKO AGRESJI

W okresie ustawicznych ofensyw politycznych uwaga w obecnej chwili skoncentrowała się na Holandii. W kołach dyplomatycznych całego świata zadają sobie obecnie pytania, w jakim kierunku pójdzie

następny cios niemiecki.

Wiele głosów przypuszcza, że celem tym będzie Holandia. Ma to być odpowiedź niemiecka na angielskie usiłowania stworzenia bloku pokoju. Niemcy — takie krążą wieści, których sprawdzaniem nie będziemy się zajmowali — zagroziłoby w ten sposób bezpośrednio Anglii. Spodziewają się bowiem — tak mówią — że osiągnięcie wyznaczonych celów mogłoby nie potrwać długo, a stworzenie nowych baz lotniczych tu pod boki-

Anglii, mocno by tę ostatnią zaszczytowało.

W wieściach podobnych, oczywiście, może być wiele przesady tłumaczącej się zdenerwowaniem, podsycającej przez wieści nadchodzące z tej strony. Premier holenderski Colijn, wystąpił przeciw szerzeniu alarmistycznych pogłosek, przeciw silniemu niepokojowi wygaszając na ten temat przemówienie do ludności przez radio. Nie wchodząc więc w ocenę prawdopodobieństwa tych wszystkich wersji i pogłosek należy stwierdzić, że Holandia czyni w obecnych warunkach wszystko, co każde inne państwo uczyniłoby na jej miejscu: przygotowuje się i zbroi, aby być gotową na wszelką ewentualność.

Wzdłuż granicy holendersko-niemieckiej zbudowano szereg małych fortów.

Liczba ich w obecnej chwili wynosi 40. Wyposażono są w artylerię, w działa przeciwlotnicze i karabiny, maszynowe, a rozmieszczone są wokół dróg, wiodących z Niemiec i mostów na wielkich rzekach. W fortach znajdują się podziemne magazyny z amunicją. Strzeżone są one dzień i noc przez stałe garnizony w sile 8000 żołnierzy. Oddziały te rozmieszczone są w nowowzbudowanych barakach w miejscowościach granicznych.

W mostach znajdują się gotowe ładunki dynamitu, tak, że mogą każdej chwili wylecieć w powietrze. W ten sposób Holandia strzeże swojego bezpieczeństwa, ale linia jej fortów ma znaczenie tylko lokalne. Stanowi ona przedłużenie francuskiej linii Maginota i fortyfikacji belgijskich, wiodących od Alp do granicy Holandii. Jest to rodzaj wielkiego muru gotowego do odparcia napastnika ze wschodu.

Pierwsze wieści o możliwości napadu

nadeszły ze wschodnich prowincji, których mieszkańcy obserwowali, jak zagranicą buduje się nowe baraki i nowe drogi. Buamistrzowie miast pogranicznych zwrócili się do rządu z prośbą o pomoc opiekę.

W myśl tych żądań i w obliczu nowej sytuacji Holandia przystąpiła do wykonania planu zbrojeń zastoso wanego, oczywiście, do jej sił, stosunkowo szczupłych. Jednym z najważniejszych kroków było wzniesienie fortyfikacji, o których była mowa powyżej i których celem jest powstrzymanie przeciwnika do chwili nadej-

cia pomocy z Francji, Anglii i Belgii. Holandia jest głęboko przekonana, że Anglia nie pozwoli, aby Amsterdamski i Rotterdam dostały się w obce ręce.

Obsadę linii fortów tworzy 25 batalionów, z których każdy ma 350 żołnierzy. Garnizony ich znajdują się w Hedel, Rave, Heusden, Doesburg, Ravenstein, Zwolle itd. W kilka godzin po zaalarmowaniu 70.000 żołnierzy znajduje się na granicy — W związku z tymj wszystkimi zarządzeniami zwiększono roczną ilość rekrutów z 19.500 na 32.000, a okres służby wojskowej został przedłużony z 5 i pół miesięcy do 11 miesięcy. Obliczają, że na całość ludności Holandii wynoszącej 8 milionów mieszkańców zmobilizowana armia mogłaby liczyć

million żołnierzy.

W południowej Holandii rzeka Maas stanowi naturalną linię obronną wzdłuż granicy. W Holandii północnej natomiast nie ma podobnej naturalnej granicy i wskutek tego obrona tych obszarów przedstawiała by znacznie większe trudności. Cofając się, w razie silnego naporu przeciwnika, wojska holenderskie mogły by się zatrzymać nad rzeką Yssel i w ten sposób powstałaby linia obrony, wiodąca prosto z Holandii południowej do jeziora Zuider. Wojska, znajdujące się na północy, cofałyby się w kierunku tego samego jeziora Zuider. Na wypadek osiadczenia sformowania linii fortów Holendrzy wycofałoby się w kierunku Amsterdamu i wezwaliby na pomoc swego starego i najwierniejszego sprzymierzeńca, którym jest morze.

Zarządzono by otwarcie tam,

jakto się już zdarzyło w okresie wojny z Hiszpanami za czasów Wilhelma Milczącego i w okresie wojen z Francją za Wilhelma Orańskiego. W myśl przygotowanych planów i zarządzeń w ciągu trzech godzin można otworzyć tamy i wody zaladłyby ogromny obszar od jeziora Zuider aż do granicy belgijskiej. Za tym zalewem stanęłaby armia holenderska, broniąc dostęp do Amsterdamu.

Takie są plany i przygotowania wojenne Holandii, wypływające stąd, że małe to państwo musi się liczyć z każdą ewentualnością i uwzględniać w swoich obliczeniach przede wszystkim najgorszą.

B. Z.

Światowej sławy herbata
LYONS'a
ze świeżych zbiorów
jest do nabycia we wszystkich
lepszych składach kolonialnych.
Generálny przedstawiciel
Teofil Marzec
Warszawa, Mazowiecka 5

nie sił materialnych i moralnych narodu szuka nie w totalnych wzorach, ale w liberalizacji stosunków wewnętrznych, konsekwentnie krocy po tej drodze.

Wczoraj informowaliśmy o zarządzeniach, zmierzających do odpartyjowania, a raczej — do odmonopartyjowania administracji: poszczególni urzędnicy mają do wyboru albo wystąpienie z monopartii, albo zrezygnowanie z urzędu.

W ten sposób aparat administracyjny państwa staje się narzędziem nie jednej partii, ale całego narodu.

Również polityka gospodarcza Litwy szuka oparcia na szerokiej płaszczyźnie społecznej. Wyrazem tego jest powołanie do życia Rady Gospodarki Narodowej.

CO BĘDZIE 28 KWIEŃNIA?

„Goniec Warszawski“, jak i cały świat zastanawia się nad tem co będzie 28 kwietnia.

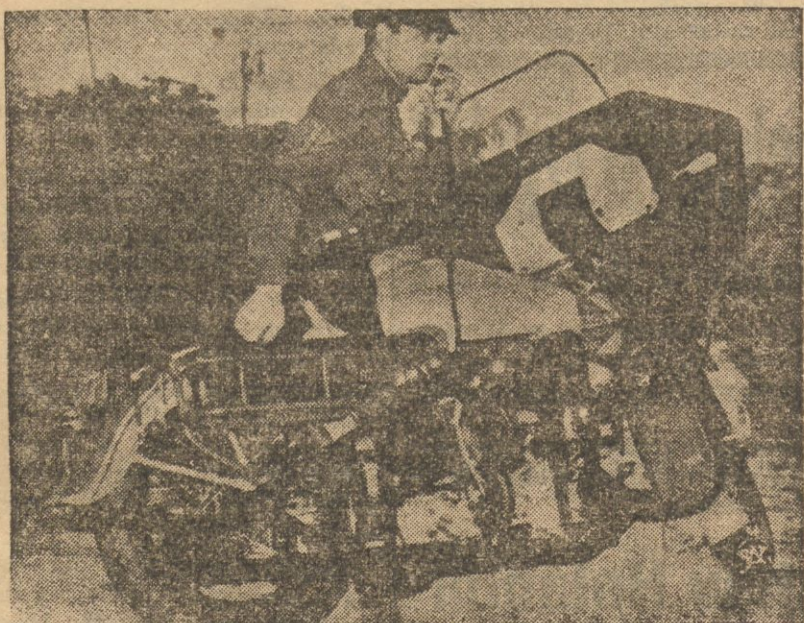
Berlińskie koła polityczne przewidują, że Hitler nie poprzestanie tylko na odparciu ataku amerykańskiego. Kanclerz wykorzysta tę okazję w celu uzasadnienia wobec własnych obywateli i za granicą dotychczasowej polityki niemieckiej i żądań narodu niemieckiego, zarówno w stosunku do wschodu Europy, jak i do kolonii.

Jak stwierdzają tu, odpowiedź, jaką Hitler udzieli Rooseveltowi będzie w zasadzie negatywna i odrzuci wszelką interwencję Waszyngtonu w sprawy europejskie. Jednakże równocześnie Hitler ma oświadczyć, że z chęcią podejmie rozmowy z zainteresowanymi państwami w sprawach europejskich i kolonialnych, a nawet wysła delegację na konferencję, która miała na celu uporządkowanie zagadnień gospodarczych.

Pomimo ostrego tonu, który przyjęła prasa niemiecka, nastroje w Berlinie nie są najlepsze. Przy szczerzych wyrażeniach politycy tutejsi stwierdzają, że w ostatnich tygodniach posunęła się bardzo izolacja Niemiec w świecie i w tej chwili mogą już one liczyć tylko na współdziałanie Rzymu, który, według zapowiedzi Mussoliniego, udzielił Goeringowi dochowa wierności Berlinowi w każdej sytuacji.

A więc nowe odroczenie „próby nerwów“ na pół roku. Tylko czy nerwy w końcu nie odmówią posłuszeństwa?

Wynalazki na usługach policji

Policjant amerykański na motocyklu uzbrojonym zarówno w aparat radiowy jak i w kamerę fotograficzną.

Pół żartem, pół serio

Z pragi donoszą

W Pradze, która ze Złotej stała się brudną, spotkało się — nazajutrz po zajęciu Klajpedy — dwu Czechów, przyjaciół.

Nie widzieli się w okresie dni tragicznych. Jeden jest przygnębiony, złamany. Drugi wszakże, ma minę, zadowoloną, nawet radosną.

— Cóżś taki rozradowany? — oburza się pierwszy. Patrz, wszędzie swastyki. wszędzie brudne koszule... Ktoby mógł przypuścić coś podobnego, jeszcze kilka dni temu!

— Ale Klajpeda jest nasza — mówi triumfalnie drugi. Ktoby mógł przypuścić coś podobnego jeszcze kilka dni temu!

Życie dyktatora

Stychać strzały, tętent kopyt, tupot biegnących ludzi, coś trąci rewolucją.

Zaniepokojony dyktator staje w sali przyjęć przed swoim portretem i pyta sam siebie: „Co z nami będzie?“

Niespodziewanie portret mu odpowiada: „Ha, co! Mnie zdejmą a ciebie powiesz!“

Przysł wi

Rząd włoski wysłał do obywateli wyznania moższowego zapytanie, czy na wypadek wojny zechcą walczyć w szeregach armii włoskiej.

Sprawdza się znane przysłowie: „Jak bida, to do Żyda“...

Małe nóżki

Chinokom ich nóżek mogą zazdrościć wszystkie kobiety świata. A oto wytłumaczenie, dlaczego Chiniki mają takie małe nóżki:

„Kobieta po chińsku nazywa się „tja-li“, co w przetłumaczeniu na język polski znaczy „siedząc w domu“. Jeśli ma małą nóżkę, wówczas nie opuszcza domu. Po drodze gdy jej obuwie będzie maleńkie, istnieje małe niebezpieczeństwo, że my mężczyźni, znajdziemy się pod pantoflem“.

Bajeczka

Niemcy twierdzą, że już prawie cały świat — za wyjątkiem, oczywiście, Włoch, Japonii i Hiszpanii — stosuje wobec nich metodę „okrajania“... Biedne Niemcy! Wyrzy współzłuczania i jednocześnie dobre rady zasyla im „Kurjer Warszawski“:

Biały sąsiad do sąsiada:
— Dobrze innym krajom,
Gdy jednego mnie — powiada —
Wszystkie okrajają.
Sami w wojnę mnie pograżą,
Teraz już się duszę,
Przecież kiedy mnie okrają
Jakże się poruszę?
Na to sąsiad mu odrzekł
Jasno, jak na niebie:
— Po co masz się ruszać, człeczko?
Lepiej siedź u siebie...

Humor przodków naszych

„Wiadomości brukowe“ wychodziły, jak to wszystkim chyba wiadomo, w Wilnie (1817—22). Podajemy próbki humoru i satyry, którą w tem piśmie produkowano:

Nagrobek ekonomowi

Przechodniul rozniesz proszę ten dziw wszystkim stronom.
Tu leży sprawiedliwy, chociaż był Ekonom.

Kradzież literacka

Ktoś z Rasyna, z Woltera co rok wiersze kradnie,
I za swe własne sprzedaje w stolicy;
Wszystko to jednak uchodzi mu składanie,
Bo coż mu mogą mówić nieboszczycy?

Nowy słownik

Pewien aktor ma wkrótce wzbogacić nauki,
Mówią, że nowy słownik ułożył powoli;
I nie dziw, lat dwadzieścia podczas każdej sztuki,
Zawsze ważniejsze słowa polykał w swej roli.

Poco cierpieć na
OBSTRUKCJĘ?

kiedy można zawsze regulować zotadek przy pomocy łagodnie przeczyszczających pigulek ALDOZA, ze znacznym ochronnym GORAL. Stosuje się przy nadmiernej ciężkości i złej przemianie materii. Nie wymaga specjalnej diety. Próbnę pud. o 5 szt. w cenie 0.15

ALDOZA
ZE ZN. OCHR. // **GORAL**

Ułatwienia finansowe dla Anglii i Francji

W kołach dyplomatycznych wielkie zainteresowanie wywołała dzisiejsza konferencja prezydenta Roosevelta z jego doradcami gospodarczymi i finansowymi. Według informacji z kół, zbliżonych do rządu, przedmiotem narad było przygotowanie maszynierii finansowej na wypadek wojny europejskiej tak, by umożliwić Francji i Anglii spieniężenie na rynku nowojorskim papierów amerykańskich, będących w posiadaniu obywateli tych państw bez wywołania zbytecznego zaburzenia rynku. Wartość tych papierów, które mogłyby być sprzedane na wypadek wojny, obliczana jest na 2 miliardy dolarów. By ułatwić An-

glii i Francji zadanie prez. Roosevelt gotów jest udzielić pozwolenia Korporacji Rekonstrukcji Finansowej awansowania Anglii i Francji sum, zabezpieczonych amerykańskimi papierami wartościowymi, które to państwa od dałyby Korporacji, celem sponiżeniowego i korzystnego spieniężenia na giełdzie nowojorskiej.

Sprawa ta ma dla obu mocarstw europejskich wielkie znaczenie, gdyż u możliwi im niezwłoczny zakup wielkiej ilości materiałów wojennych w fabrykach amerykańskich bez narazenia ich na straty przy sprzedawaniu akcji amerykańskich.

Niemiec ofiarował 500 marek na FON

Donoszą z Jabłonkowa, że w dniu 17 kwietnia br. zgłosił się w jednej z miejscowych Kas Oszczędności jeden zamieszkały tam Niemiec, ofiarowując na FON kwotę 500 marek niemieckich.

Ofiarę tę złożył on samorzutnie i

powodem jej były stosunki, jakie widział podczas swego ostatniego pobytu na terenie Protektoratu Niemieckiego w Czechach.

Ze względów zrozumiałych prosił on o zachowanie w tajemnicy jego imienia i nazwiska.

Zakłady Graficzne „ZNICZ“

Wilno, Biskupia 4, tel. 3-40

Dziela książkowe, druki, książki dla urzędów państwowych, samorządowych, zakładów naukowych. Bilety wizytowe, prospekty, zaproszenia, afisze i wszelkiego rodzaju roboty w zakresie drukarstwa

WYKONYWA
PUNKTUALNIE — TANIO — SOLIDNIE

Włosi przegrają w razie wojny na Morzu Śródziemnym

Dziennik „Sunday Times“ publikuje interesujące rozważania na temat ewentualnej wojny morskiej na wodach Morza Śródziemnego. Autor owych rozważań dochodzi w konkluzji do wniosku, że flota włoska nie zdoła stawić należytego oporu połączonym flotom francuskiej i angielskiej.

Zdaniem wspomnianego autora flota włoska tylko pozornie przedstawia wielkie niebezpieczeństwo, dla dróg komunikacyjnych Francji i Anglii. W rzeczywistości niebezpieczeństwo to jest znacznie mniejsze. Aby panować na Morzu Śródziemnym Włochy potrzebują Tunisu, co umożliwi im przecięcie morza na dwie jakby części w okolicy kanału sycylijskiego. Lotnictwo włoskie mogłoby tu również odegrać dużą rolę na samym początku walk w śródziemnym morskim basenie. Wydaje się jednak — snuje swe rozważania autor artykułu — że włożony tu wysiłek i zużycie amunicji okazałyby się dla Włochów kosztem nieproporcjonalnie dużym z osiągniętymi rezultatami. Niewątpliwie Włochy mogłyby być groźne w dziedzinie walki podwodnej. Ale i tego niebezpieczeństwa nie należy przeceniać.

Włoska flota podwodna miała by zapewne swą bazę w razie wojny na morzu Adriatyckim. Wydaje się jed-

nak, że angielskie patrole morskie działające od strony Grecji i wyspy Korfu mogłyby z łatwością jej działalność poważnie sparaliżować.

Aneksja Albanii poprawiła niewątpliwie położenie Włoch z punktu widzenia strategicznego. Z punktu widzenia jednak strategiczno-morskiego znaczenie tej aneksji

jest dość problematyczne.

Żaden bowiem admirał nie zaryzykowałby w czasie wojny z Włochami wysłać okrętów wojennych na morze Adriatyckie.

Trudną w razie wojny byłaby zapewne sytuacja Malty. Z drugiej jednak strony w ostatnich latach przeprowadzono tam bardzo intensywne prace fortyfikacyjne, które umożliwią dłuższą obronę oraz pozwolą odeprzeć ataki lotnictwa włoskiego, tym bardziej zresztą, że bazy lotnicze na Sycylii i Sardynii mogą być łatwo bombardowane z Bizerty.

„Pantellaria — pisze dalej autor omawianych rozważań — nie będzie niczym więcej jak tylko małą wysuniętą bazą, której sytuacja w razie wojny będzie bardzo delikatna z uwagi na bliskość Malty i Bizerty“.

Bazą floty brytyjskiej będzie zapewne Aleksandria skąd flota ta będzie mogła panować nad wschodnią częścią Morza Śródziemnego oraz przeciąć włoskie linie komu-

nikacyjne z Afryką wschodnią.

Flota angielska mając do swej dyspozycji bazy greckie będzie mogła z łatwością rozpocząć blokadę wschodnich wybrzeży włoskich i przeciąć linie komunikacyjne między Włochami i Rhodosem oraz Dodekanezem, które stałyby się w tych warunkach nie do utrzymania.

W zachodniej części Morza Śródziemnego

działałaby flota francuska,

której zadaniem byłoby zapewnić swobodę komunikacji między Afryką Płn. i Francją. Flota francuska działałaby wzdłuż linii łączącej Bizertę, Sardynię, Korsykę i Nizję.

„Flota francuska — pisze autor artykułu w „Sunday Times“ — jest w zakresie łodzi podwodnych prawie tak silna, jak flota włoska, przewyższa ją natomiast znacznie w zakresie lekkich i b. szybkich krążowników. Te właśnie jednostki floty woj. są najważniejsze dla patrołowania wspomnianej wyżej linii obrony. Te lekkie jednostki miałyby ponadto oparcie w potężnych i szybkich pancernikach francuskich, które pod względem szybkości i uzbrojenia

przewyższają włoskie.

Gdyby w tych warunkach siły włoskie były skoncentrowane na Balearach wówczas zostałyby one odcięte od półwyspu Apenińskiego i od wszystkich możliwych źródeł zaopatrzenia się w niezbędne środki“.

„Sytuacja strategiczna na Morzu Śródziemnym — konkluduje „Sunday Times“ — jest nacechowana niebezpieczeństwem ze strony floty włoskiej dla dróg handlowych mocarstw demokratycznych,

ale słabością Włoch

z uwagi na rozrzucenie ich posiadłości, a tym samym ich sił zbrojnych“.

100.000 i tów na szosę Kowno—Wilno

KOWNO, (Pat). Rada ministrów zatwierdziła plan robót publicznych na rok bieżący. Plan ten przewiduje m. in. 100.000 litów na budowę szosy Kowno—Wilno. Chodzi tu o odcinek Żyżmory — granica Polski.

Litwa będzie wychowywać silne indywidualności

KOWNO, (Pat). Minister oświaty dr Bistras udzielił miejscowej prasie wywiadu, w którym omówił zadania litewskiego szkolnictwa. Minister podkreślił m. in., że „obywatel w małym państwie powinien być wychowany tak, jak oficer, który nawet w najtrudniejszych okolicznościach umiał by zorientować się i działać samodzielnie dla dobra swego narodu“. Minister podkreślił poza tym, że będzie kładł specjalny nacisk na wychowanie silnych i zdolnych indywidualności, ponieważ niwelowanie ludzi w małym państwie może się stać wprost zgubne.

Głodno pod protektorem

PRAGA, (PAT). — Urzędy poczty w Pradze są dosłownie zavalone paczkami, które oficerowie i szeregowcy niemieccy masowo wysyłają do swoich domów. Daje się odczuwać w Pradze brak zarówno środków żywnościowych, jak i innych towarów. Mąka, kawa, jaja, masło, mydło sprzedawane są w ograniczonej ilości. — Brak zupełnie materiałów tekstylnych, bielizny i obuwia. Od 1 maja r. ma być wprowadzony zakaz sprzedaży śmietany i śmietanki oraz ograniczony wypiek białego pieczywa.

Radiowa narada pracowniczych komitetów Pożyczki

WARSZAWA, (Pat). Centralna komisja porozumiewawcza zw. pracowniczych zwołuje na piątek 21 kwietnia na godz. 19 wszystkie okręgowe i lokalne pracownicze komitety propagandy Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej, na zebrania przy głośnikach radiowych celem odbicia narady nad organizacją propagandy Pożyczki Obrony Przeciwlotniczej w terenie.

Na drodze do realizacji pomnika Marszałka Piłsudskiego w Wilnie

Na podstawie przemówienia prof. Staniewicza

Po zgodzie Wielkiego Marszałka w maju 1935 roku ukonstytuował się samorządny Wileński Komitet Uczenia Jego Pamięci, na czele którego stanął wojewoda Jaszczołt, a obecnie od 1936 r. stoi p. wojewoda Ludwik Dociński. Komitet powołał do życia sekcję trwałego Uczenia Pamięci Józefa Piłsudskiego, która jednomyślnie doszła do wniosku, że w ukończonym rodzinnym mieście Komendanta winien stanąć monumentalny Jego pomnik i po uzyskaniu aprobaty komitetu odtąd pracuje jako Sekcja Budowy Pomnika.

Swą pracę realizacyjną rozpoczęła Sekcja od ogłoszenia konkursu na wybór miejsca, w którym pomnik ma stanąć — konkurs ten odbył się w czerwcu 1936 r., przy czym Sąd Konkursowy, w skład którego weszło przyzwole Komitetu oraz szereg wybitnych artystów i urbanistów, uznał za najbardziej odpowiednie miejsce pod pomnik plac Katedralny. Na prośbę Sekcji p. prezydent m. Wilna dr Małyszewski zarządził niezwłocznie opracowanie planu regulacyj-

nego tego placu, powierzając jego wykonanie prof. Guttowi i inż. arch. Bukowskiemu.

Prace te zostały zakończone i uzyskały zatwierdzenie Min. Spraw Wewn. w roku 1938, po czym Sekcja przystąpiła do ogłoszenia konkursu na sam projekt pomnika, który winien był być wkomponowany do uregulowanego placu Katedralnego. Termin składania projektów został ustalony na 19 marca 1939 r., ogłoszenie zaś wyników sądu konkursowego na dzień 19 kwietnia tego roku.

Onegdaj są konkursowy pod przewodnictwem gen. broni Kazimierza Sosnkowskiego zakończył swe prace 19 bm. i wyniki konkursu zostały w prasie ogłoszone. Pragnąc dać możliwość społeczeństwu wileńskiemu zapoznania się z wynikami konkursu, Sekcja postanowiła zorganizować wystawę nadesłanych prac, przy czym realizację tego podjął się p. konserwator dr Kleszkowski, którego ofiarą pracę zwiedzający wystawę zechcą ocenić.

W poniedziałek ma zapaść decyzja w sprawie wyboru miejsca pod pomnik Ad. Mickiewicza

Na najbliższy poniedziałek 24 bm. zwołane zostało przez Magistrat połączone posiedzenie Komisji Urbanistycznej i Technicznej.

Na posiedzeniu tym ma być ustalone miejsce pod budowę pomnika Adama Mickiewicza.

Obsługa Specjalna „K. W.“ z Kowna

Wyjazd delegacji litewskiej na uroczystości berlińskie

W dn. 18 bm. wyjechała do Berlina na obchód 50 rocznicy urodzin kanclerza Hitlera delegacja litewska, której skład został w ostatniej chwili rozszerzony. Oprócz wodza naczelnego gen. Rasztikisa i burmistrza Merkysa weszli do niej również prezes Izby Handlowo-Przemysłowej p. Kurkankas, nawiasem mówiąc, jeden z b. gubernatorów

kraju kłajpedzkiego. Gen. Rasztikisowi towarzyszy w podróży dowódca 5 pp. pik. Czepauskas. Powrót delegacji zapowiadany jest na 23 bm. rano.

Jednocześnie na uroczystości berlińskie udali się przedstawiciele mniejszości litewskiej w Litwie.

Cyprian Petrauskas wystąpi w Wilnie i w Warszawie

Twórcą i filar litewskiej opery, Cyprian Petrauskas, o którego projektowanym na jesień br. tournée po Stanach Zjednoczo-

nych A. P. już donosiliśmy, w przyszłym tygodniu wyjeżdża do Rygi, skąd ma się udać na dalsze występy do Wilna i Warszawy.

Posłowie kłajpedzcy w Reichstagu

W niemieckim dzienniku ustaw ogłoszono ustawę, przewidującą mianowanie przez kanclerza Rzeszy posłów z obszaru

kłajpedzkiego do Reichstagu. Nominacja nastąpi przypuszczalnie jeszcze przed 23 bm. (n).

O umocnienie się na własnym wybrzeżu

Katolicki „XX Amžius“ ogłasza artykuł znanego litewskiego geografę i działacza społeczno-politycznego prof. K. Pakszta o dynamicznym programie morskim.

Autor stwierdza, że Litwa na skutek oderwania kraju kłajpedzkiego utraciła najlepszą część Niemna, jedyny port morski oraz 10 km wybrzeża. Pozostało jej jednak 21 km wybrzeża. Stanowi to 9 km na 1 milion ludności, podczas gdy Polska posiada w tym samym stosunku 4 km, Niemcy — 20 km, Łotwa — 250 km. Zresztą o znaczeniu wybrzeża decyduje nie tyle jego obszar, co stopień wyzyskania dla komunikacji, rybołówstwa, przemysłu i zdrowotności. Należy więc pomyśleć o należytych zagospodarowaniu się na pozostałym wybrzeżu, aby ani jeden metr jego nie trafił w nielitewskie ręce.

W tym celu autor proponuje:

1) Wszystkie nieruchomości w pasie 10 km od morza przekazać przymusowo w ręce Litwinów po cenach rynkowych z lutego br.;

2) U ujścia Świętej wywłaszczyć kilkanaście km kw. ziemi, pod przyszłe, wyłączanie litewskie miasto, obliczone początkowo na 30 tys. mieszkańców, a wznoszone zgodnie z wymaganiami nowoczesnej urbanistyki jako centrum handlu morskiego i przemysłu;

3) Wzmocnić tempo budowy nowego portu rybackiego, aby czym prędzej, nie tylko wyrównać straty, przyczynione przez oderwanie Kłajpedy w dziedzinie rybołówstwa (2 miliony kg ryb morskich), ale rozszerzyć połowy i zaoszczędzić 5—7 milionów litów rocznie, wydawanych dotąd na zakup śledzi za granicą;

Flota handlowa powinna być roz-

budowana stopniowo do 60 tys. ton (przed utratą Kłajpedy autor domagał się 120 tys ton!);

5) Otworzyć szkołę morską z działem rybołówstwa;

6) Zmotoryzować rybołówstwo i rozszerzyć je na dalekie wody północnego Atlantyku;

7) Założyć instytut morski dla badań hydrologicznych, biologicznych i nawigacyjnych oraz dla propagandy morza;

8) Planowo kierować letników na wybrzeże, wzmacniając tam element litewski;

9) Urządzać co roku „dzień morza“ celem propagandy tych zagadnień w szerokich masach;

10) Propagować sport wodny na morzu, jeziorach i rzekach, wprowadzając odpowiednie innowacje również w programach szkolnych.

Autor zdaje sobie sprawę, że warunki naturalne na pozostałym wybrzeżu są gorsze, niż na utraconym. Długo jeszcze wypadnie korzystać z usług sąsiedzkich portów lotewskich i niemieckich. Brak rzeki spławnej nie pozwoli na odbudowę przemysłu drzewnego. Zresztą na eksport Litwa lasu już nie posiada, a dla potrzeb wewnętrznych przemysł drzewny można skoncentrować nad Niemnem, pomiędzy Kownem i Jurborkiem. Natomiast stocznie, przemysł tkacki i fabryki nawozów sztucznych muszą być skupione w nowym mieście portowym. Tu również musi się znaleźć szkolnictwo specjalne.

Przy realizowaniu swego projektu autor liczy na entuzjazm całego narodu litewskiego, przy czym pomocy materialnej oczekuje od wychodźstwa w Ameryce i od przyjaciół Litwy. (n).

ROWERY

czołowych marek, oraz części

ODBIORNIKI
RADIOWE
„KORONA“

w wielkim wyborze poleca firma

D. WAJMAN

Wilno, ul. Trocka 17, tel. 7-81.

Duży wybór najmodniejszych **zyrandoli**, lamp biurowych i gabinetowych, oraz grzejników.

Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne.

Ofiary na F. O. N.

Złożono na ręce wojewody wileńskiego Ludwika Bociańskiego następujące ofiary na FON:

Katarzyna Smarkiewiczowa — 2 i pół kg monet miedzianych rosyjskich.	Ajzik Bursztejn — 100 zł.
Amelia Wąsowiczowa — obligację Poż. Narod. na 50 zł z kupon. od nr 11.	Izaak Glazman — 10 szylingów angielskich i 3 dolary amerykańskie.
Maria Lenkiewicz — 2 obrączki złote, 1 kołczyk złoty i kawaleczek złota.	Felicjan Staniewicz — 62 monety srebrne rosyjskie.
Benigna Rowkowska — 84 monety srebrne.	Marian Downar — 6 monet srebrnych.
Helena Wejtko — złoty zegarek damski.	Edward Łobaczewski — 6 monet srebrnych rosyjskich.
Zofia i Albin Kajewscy — 2 obrączki złote.	Eta Milchiker — 20 zł.
Jadwiga Gromska — 22 monety srebrne, pierścienek srebrny, 3 kulki srebrne, 4 małe łańcuszki srebrne.	Regina Sobocka — 1 zegarek złoty damski, sztabka złota i rubin w złocie.
Witold Hermanowicz — 8 monet srebrnych.	Mateusz Tatul — 5 monet srebrnych rosyjskich.
Ludwika Wyszomirska — 108 monet srebrnych.	Jadwiga i Janusz Mieszczańscy — 1 srebrna papierosnica ze złotym monogramem.
Wawrzyniec Rybak — Oblig. Poż. Kons. na zł 50 z kup. od nr 7.	Samuel Milchiker — 20 rubli rosyjskich srebrnych.
Związek Zawodowy Rzeźników Robotników Rzeźni Miejskiej w Wilnie — 600 zł.	Jan i Wiktoria Skawieńscy — oblig. Poż. Narod. na 100 zł z kup. od nr 11.
Halina Krakowska — 5 monet srebrnych polskich z r. 1924 i srebrną zapalniczkę.	Mikołaj Stachno — 50 zł.
Apolonia Makowska — 100 zł.	***
Dr Eliaz Sedlis — 200 zł, 20 franków w złocie i 43 monety srebrne rosyjskie.	Gujańcowa Sabina złożyła na FON — 1 rondel miedziany.
Jadwiga Bronowska — 1 obrączkę złotą.	Herbaczewska Wiktoria — 6 rondli miedzianych i 1 imbryk miedziany.
Kazimierz Grygorowicz — 97 monet srebrnych rosyjskich.	Jarosz Feliks, emeryt kolejowy 132 monety rosyjskiego bilonu srebrnego, 6 monet miedzianych i 4 monety niklowe niemieckie.
Sergiusz Wysocki — 30 monet srebrnych i 1 dewizkę srebrną.	Janina Rudzińska — zegarek złoty i obligację Poż. Narodowej.
Andrzej Stankiewicz — Obligację Poż. Nar. na zł 50.	Wiśniewska Maria — 5 zł.
Julian Jurenko — obligację Poż. Narodowej na zł 100.	Jasieńska Stefania — 20 zł.
Jan Biał — 1 obrączkę złotą i 1 papierosnicę srebrną.	Masulianiec Józefa — 5 zł.
***	***
***	P. B. Suchocki, Bastuny składa 15 zł na FON z powodu wygranej 5000 zł, które padło na jego los nabyty w kolekturze „Droga do szczęścia“, Wilno.
***	***
***	Zamiast kwiatów na grób ś. p. Gustawa Nowodworskiego — na FON składają:
***	J. i W. Dąbrowscy — 5 zł.
***	Iwonowie Jaworscy — 10 zł.
***	Jan Rutski — 10 zł.
***	Rodzina Stommów — 10 zł.
***	Stow. Asystentów USB — 25 zł.

PROSZKI
„KOGUTEK“

Kogutek

ZASTOSOWANIE:
**GRYPY, PRZEZIĘBIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBÓW i t.p.**

Zapicie oryginalnych proszków ze sm. toż. „KOGUTEK“
GASECKIEGO
tylko w sklepach biologicznych w TOREBACH

Kolejarze w walce o Wilno

Zuchwałe aż do szaleństwa natarcie wojsk polskich na Wilno w r. 1919 i zdobycie Wilna przez oddziały kawalerii udało się w znacznym stopniu wskutek wybitnego współdziałania miejscowej ludności. Oddziały polskie, maszerujące w kierunku Wilna, wszędzie się spotykały z najserdecznym przyjęciem ludności polskiej, która była pełna nienawiści do sowieckich okupantów i tylko czekała na hasło do walki.

Inteligencja, wieśniacy, robotnicy — wszyscy byli jednakowo gotowi do czynu i w momencie decydującym wykazali tę gotowość do walki i ofiar. Z pośród zorganizowanych warstw ludności na plan pierwszy w dziejowym dniu 19 kwietnia 1919 roku wysunęli się kolejarze wileńscy, ich rola była wyjątkowo poważna i wielka. Prowadzając natarcie na dworzec wileński 4 pułk uł. Nagłomieński tak skutecznie zaskoczył bolszewi-

ków, że przyłapał stojący pod parą pociąg z uciekającymi komunistami. Przerazeni bolszewicy bez próby walki poddali się do niewoli, składając broń, którą natychmiast rozchwytały kolejarze, tworząc oddziały wartowni czy służbę bezpieczeństwa. Zdobyte pociągi miały wielkie znaczenie, gdyż otwierało możliwość ruchu. Ale jak uruchomić pociąg? Gdzie znaleźć maszynistę i obsługę pociągu, kto zarządzi wypuszczenie pociągu w kierunku do Lidy, a spotkanie maszerującej do Wilna piechoty, kto wyznaczy zwrotniczy etc.? Szwadron ułanów nie miał przecież w swych szeregach fachowych kolejarzy...

I w tym właśnie momencie zaznaczyła się patriotyczna inicjatywa i żołnierska postawa kolejarzy wileńskich. Tak, jak dotychczas byli oni przewodnikami, wskazując ułanom najbliższą drogę do dworca i najlepsze miejsca do ustawienia karabinów maszynowych, tak, jak po rozbiegnięciu bolszewików samorzutnie zorganizowali służbę wartowniczą i bezpieczeństwa a częściowo uzupełnili szeregi walczących, stając pod rozka-

zy dowództwa wojskowego, tak w chwili zdobycia pociągu napoczekaniu zaimprovizowali organizację służby ruchu. Maszynista karaczewski zgłosił się do dowódcy szwadronu, proponując swe usługi, a gdy jego propozycja została przyjęta, natychmiast zorganizował obsługę pociągu i pod ogniem sowieckich karabinów maszynowych wyprowadził pociąg z Wilna i z niesłychaną brawurą, połączoną z wielką rozważą (za Wilnem tor był zerwany) szczęśliwie dotarł do terenów już wyzwolonych od wojsk sowieckich, przyjął do wagonów wciąż jeszcze maszerującą piechotę dywizji legionowej i przyprowadził pociąg z posiłkami o godz. 8 wieczorem, kiedy położenie stawało się tragiczne, wskutek przewagi wojsk sowieckich.

Pod ogniem oddziałów sowieckich, ostrzeliwujących pociąg, padli na posterunku dwaj zwrotniczy. Górski i Rokicki.

O zasługach kolejarzy w walkach o Wilno informuje dokładnie broszura dr Waleriana Charkiewicza pt. „Pierwsze trudy i walki wileńskich kolejarzy“, wyd. w r. 1931.

Wileński Związek Teatrów i Chórów Ludowych

18 bm. staraniem Zarządu Wileńskiego Związku Teatrów i Chórów Ludowych w sali Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego odbył się wieczór informacyjny na temat pracy szatni teatralnej Wileńskiego Związku Teatrów i Chórów Ludowych.

Na wieczór ten przybył kurator Godecki, p. T. Matejko z Instytutu Teatrów Ludowych w Warszawie, naczelniczy Wydziałów w Kuratorium Wileńskim oraz zaproszeni goście.

Na wstępie została omówiona praca szatni teatralnej, która powstała w r. 1938. W roku tym z funduszy państwowych (zapomoga Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego) i funduszy ówczesnego T-wa Polskiego Teatru Ludowego, zostały zakupione kostiumy teatralne od prywatnego właściciela.

Obecnie szatnia ma do dyspozycji 2,155 sztuk kostiumów, w czym 180 ludowych, 150 żołnierskich i 1,825 stylowych.

Kostiumy wypożyczane są zespołom teatralnym ludowym (amatorskim), pracującym bądź samoistnie, bądź przy organizacjach społecznych lub przy szkołach. Działalnością swoją obejmuje szatnia woj. wileńskie, nowogrodzkie i cztery powiaty wojew. białostockiego.

Korzystało z szatni w 1938 roku 57 zespołów — członków oraz 15 zespołów teatralnych, niebędących członkami Związku.

W r. 1938 wypożyczono ogółem 1,482 komplety, z czego uzyskano 1,086 zł dochodu. W pierwszych miesiącach r. b. wypożyczono: w styczniu 41 kompletów, w lutym 33 komplety, w marcu 24 komplety — ogółem 98 kompletów. Bezpłatnie w 1938 roku wypożyczono dla celów propagandowych kursom teatralnym 328 kompletów.

Nad rozwojem szatni i jej uzupełnieniem czuwa Sekcja Szatniana, która została zorganizowana przez Sekcję Rekonstrukcyjną przy Stowarzyszeniu Nauczycieli Szkół Zawodowych w Wilnie z p. H. Staromiejską na czele, jako przewodniczącą Sekcji Szatnianej.

W roku bieżącym uzupełniono szatnię 23 nowymi kompletami.

W najbliższej przyszłości szatnia zamierza utworzyć swoje filie w Nowogrodzku, Grodnie i Świeżanach.

Szatnia od 3 lat (poza bezpłatnym lokalem, udzielonym przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Wileńskiego) nie otrzymuje żadnych subsydiów zarówno z funduszy państwowych, jak i samorządowych. Istnieje nie swoje opiera jedynie, jak zresztą i cały Związek, na wpływach z wypożyczeń kostiumów.

Ażby szatnia należycie spełniała swoje zadanie i mogła swój rozwój oprzeć o wyraźny i zakreślony na dłuższą metę plan pracy, potrzeba na ten cel przeznaczyć około 4,000 złotych.

Po części informacyjnej odbył się barwny pokaz kostiumów, w czasie którego zaprezentowano m. in. stroje ludowe i jasełkowe.

Unia Z. Z. Pr. U.

nie wystawiła własne listy

Unia Z. Z. Pr. U. nadesłała nam następujące pismo: „Wobec powtarzających się komunikatów w czasopiśmie Kurier Wileński sprzecznych z istotnym stanem rzeczy, jakoby Unia Związków Pracowników Umysłowych Prywatnych zgłosiła własne listy, prosimy uprzejmie na podstawie prawa państwowego o umieszczenie w najbliższym numerze Kurjera Wileńskiego następującego sprostowania: Nieprawdą jest, jakoby Unia Związków Pracowników Prywatnych Umysłowych zgłosiła samodzielnie własne listy kandydackie do Rady Miejskiej w Wilnie, prawdą natomiast jest, że Unia Związków Zaw. Pracowników Umysłowych, Rada Okręgowa w Wilnie własnych list nie zgłaszała, lecz bierze udział w wyborach w ramach Komisji Porozumiewawczej Związków Pracowniczych w Wilnie (pracowników prywatnych, komunalnych i państwowych), która to Komisja zgłosiła własne listy w siedmiu okręgach wyborczych“.

POKOJE

TANIE CZYSTE I CICHE
W HOTELU ROYAL

Warszawa Chmielna 11
Dla pp. czytelników „Kurjera Wileńskiego“
15% rebatu

Do Wileń przyjeżdża Tallun i weźmie udział w turnieju walk wolnoamerykańskich

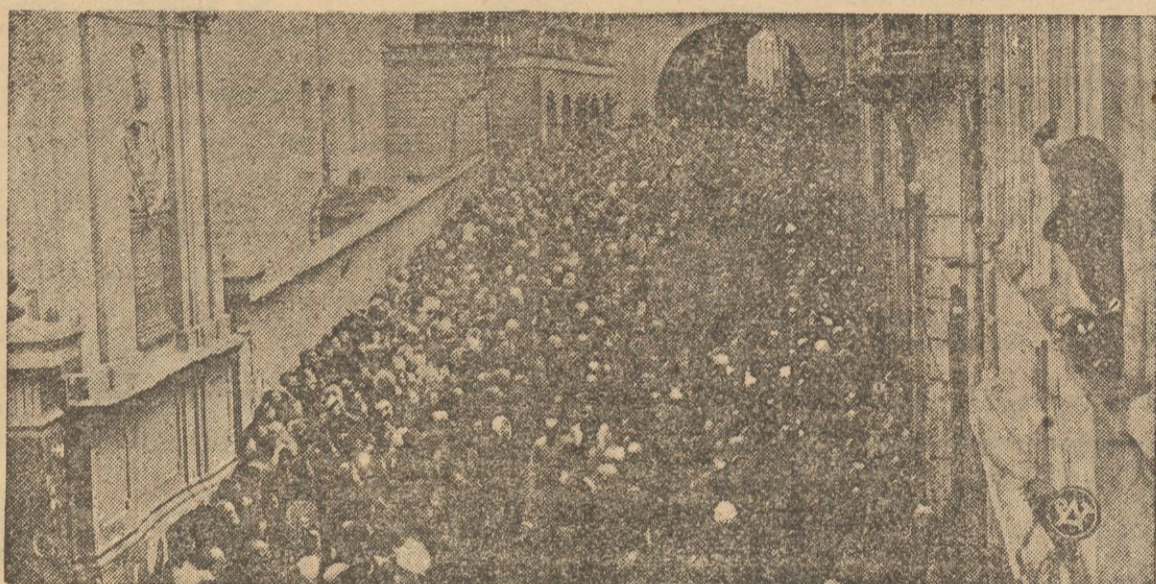
Jak się dowiadujemy, Okręg Wileński Związku Strzeleckiego, który dzierżawi salę miejską przy ul. Ostrobramskiej, gdzie znajduje się obecnie kino „Mars“ zamierza w okresie od 1 maja do 1 czerwca r. b. zorganizować w sali tej turniej walk zapaśniczych. Walki prowadzone będą stylem wolno-amerykańskim. Sensacją tego turnieju ma być zapowiedziany przyjazd znanego olbrzyma Talluna, który ostatnio za oceanem na ziemi Amerykańskiej odniósł szereg cennych sukcesów.

O zezwolenie na urządzenie tego turnieju Zarząd Związku Strzeleckiego, jako dzierżawca, sali miejskiej, zabiega w Magistracie.

Nowości wydawnicze

— „Sprawozdanie Zw. Polskiej Młodzieży w Łotwie“. Zamykając pięcioletni okres pracy Zarząd Główny Związku Polskiej Młodzieży w Łotwie wydał drukiem broszurę pt. „Sprawozdanie z działalności Związku Polskiej Młodzieży w Łotwie 1933—1938“. Sprawozdanie to ujmuje całokształt prac Związku, jest również źródłem informacji o polskim życiu organizacyjnym.

W dwudziestą rocznicę wkroczenia wojsk polskich do Wilna

Po nabożeństwie dziękczynnym w Ostrej Bramie. Wśród wiwatujących tłumów widoczna sylwetka Naczelnego Wodza J. Piłsudskiego

Naczelnny Wódz Komendant Józef Piłsudski w towarzystwie generała Smięgłego Ryłza (na lewo) oraz płk. Kasprzyckiego i płk. Beliny - Prazmowskiego (na prawo) przed defiladą zwycięskich wojsk w Wilnie w dniu 21 kwietnia 1919 r.

Oddziały wojsk polskich na placu Katedry w Wilnie, po zajęciu miasta w dniu 19 kwietnia 1919 r.

Lwów w łaskach Fortuny

W ciągu dnia trzeciej klasy czterdziestej czarnej Loterii Klasowej szczególnymi względami kapryśnej bogini Fortuny cieszył się Lwów. W tamtejszych kolekturach bowiem zostały nabyte losy, na które padły największe wygrane z pośród 6,800 przewidzianych w planie.

Wygrana główna — 150.000 zł padła na nr 105.882, a podzielił ją między siebie mieszkańcy Lwowa. Własnością Lwówian był także nr 958, który wygrał 75.000 złotych. Ponadto przypadł Lwówianom w udziale cały szereg pomniejszych wygranych, tak, że ogółem Lwów stał się bogatszy o przeszło 300.000 złotych.

Przy sposobności przypominamy o konieczności wczesnego odnawiania losów do następnej klasy, gdyż w ten tylko sposób uniknąć można zbędnych komplikacji, na które narażają się spóźnieni nabywcy.

W dniu 6 maja rozpocznie się ciągnięcie klasy czwartej. Wylosowanych będzie ogółem 55.400 wygranych na sumę 21.197.250 zł. W ostatnim dniu ciągnięcia, tj. 26 maja, wyciągnięta będzie z kuli główna wygrana — milion złotych, a ponadto plan przewiduje jeszcze między innymi: trzy wygrane po 100.000 zł, sześć po 75.000 zł, dziesięć — po 50.000 zł, piętnaście — po 25.000 zł itd.

Przy sposobności przypominamy o konieczności wczesnego odnawiania losów do następnej klasy, gdyż w ten tylko sposób uniknąć można zbędnych komplikacji, na które narażają się spóźnieni nabywcy.

Teatr Lutnia

„Hrabina Marica“ operetka w 3-ach aktach.

Muz. E. Kalmana

Występ Kazim. Dembowskiego

Wznowiecie popularnej „Maricy“ przeszło pod znakiem benefisu. Publiczność jeszcze raz dowiodła Kazimierzowi Dembowskiemu, jak bardzo ten doskonały artysta jest u nas lubiany. Nastroj szczerą sympatii, panujący na wypełnionej sali, znajdował oddźwięk u licznych wykonawców. Obsada, o ile się nie mylę, dawna — z dobrze sobie sekundujących starych naszych znajomych. Z nich chciałbym specjalnie wymienić doskonale grającą (werwa, humor, dużo chame'u — i technicznego opanowania całości) Kulczycką oraz Wyrwiczę w nowej masce (Ks. Populescu — znany „Moryc, nie denerwuj się!“).

Batuta w ręku dyr. Kochanowskiego, co ręczy za sprawne, żywe tempo doskonałej partytury.

S. W.-K.

Z muzyki

Witold Małcużyński

Z przyjemnością myślimy wszyscy o tym, że laureat III konkursu szopenowskiego, pianista Witold Małcużyński, nie zawiódł pokładanych w nim nadziei. Było to wyróżnienie jednostki wybitnie uzdolnionej, którą legitymował nie tylko talent i pewne już osiągnięcia, ale równocześnie (co jest bardzo ważne) możliwości dalszego rozwoju.

Jego praca artystyczna, domowa i estradowa, świadczą o rzetelnym wysiłku opanowywania repertuaru i wyzyskaniu wrodzonych dyspozycji. Szlachetna postawa artysty sprawiła iż koncert ten miał na oku cele filantropijne (poparcie harcerstwa), a „młodzieńcza rozrzutność“ Małcużyńskiego wyraziła się w obfitym programie i bardzo hojnych dodatkach na bis zagrał pianista m. in. Poloneza as-dur Szopena).

Zdając sprawę z kolejnych numerów programu, wypadnie zacząć od omówienia Preludium i fugi d-dur Bacha — Busontego. Potężna ta kompozycja miała w Małcużyńskim dobrego interpretatora, który podkreślił monumentalność jej struktury. Sonatę Apassionatę Beethovena wykonał artysta z dużym połosem, zwłaszcza cz. I i III (o II — można by powiedzieć, że zyskałyby jeszcze, gdyby ją pianista wyposażył większą głębią i ciepłem).

Niezaprzeczenie najlepiej wypadły utwory Szopena. Małcużyński posiada szlachetny styl interpretacyjny dojrzałego szopenisty, który dysponując pierwszymi, ordynarnymi środkami technicznymi (siła, temperament, ton, technika) podporządkowuje je wymogom ekspresji lirycznej niebanalnie pojętej. Były tu Ballada g-moll oraz 3 Mazurki i Polonez fis moll. Jedyna uwaga, która by się tu nasuwała, dotyczy Mazurki cis i Mazurka z Poloneza. Zdaje się, że wypadłyby jeszcze lepiej, gdyby miały jaskrawiej zarysowany kontur swej formy.

Zakończyły program koncertu dwa utwory Liszta. Etiuda „Legerezza“ (taka kapryśna i trudna) oraz Rapsodia hiszpańska (skondensowany wyraz techniki kompozycyjnej Liszta). Niepospolicie trudna wykazała w jak najlepszym świetle temperament pianisty czny Małcużyńskiego.

Wykonane na bis Nokturn, Etiuda a moll, op. 25 oraz Polonez as-dur obrabiali się w płaszczyźnie tych samych wartości — swobody artystycznej, oraz umiejętności narzucenia słuchaczom swego odczucia muzycznego.

Młodemu artyście życzyć należy jak najbardziej dalszych sukcesów w jego pracy.

hbk.

KRONIKA

KWIECIEŃ
21
Piątek

Dziś: Anzelm BWDK.
Jutro: Sotera i Kaja
Wschód słońca — g. 4 m. 06
Zachód słońca — g. 6 m. 30

opuszczenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie dn. 20.IV. 1939 r.

Ciśnienie 762
Temperatura średnia + 8
Temperatura najwyższa + 12
Temperatura najniższa — 1
Opad —
Wiatr: zachodni.
Tendencja barom.: lekki spadek ciśn.
Uwagi: chmurno.

WILEŃSKA

DYZJURY APTEKI:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Nalcza (Jagiellońska 1); S.ów Augustowski (Kijowska 2; Romeckiego i Zelańca (Wileńska 8); Frumkinów (Niemiecka 23); Rostkowskiego (Kalwaryjska 81).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyr (Legionów 10) i Zajczkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

Komitet Ukwiecenia. 21 bm., o g. — min. 30, odbędzie się posiedzenie pełnego Zarządu Obywatelskiego Komitetu Ukwiecenia m. Wilna w lokalu Wydziału Kultury i Oświaty Zarządu Miejskiego, ul. Dominikańska 2.

UNIWERSYTECKA

Promocja. 22 bm. o godz. 13 w Auli Kolumnowej Uniwersytetu odbędzie się promocja magistra Jerzego Zdzisława Starościaka na stopień doktora praw. Wstęp wolny.

ROŻNE

KONCERT NA FON odbędzie się 23 kwietnia r. o godz. 20 w sali parafialnej ewang.-reform. Zawalna 11, staraniem Kola Pań i Kola m.odzięży przy Parafii Wileńskiej Ewang.-Reform. pod kierownictwem prof. K. Galkowskiego przy udziale T. Galkowskiej, W. Czuchowskiej, J. Rewkowskiego i chóru.

Podwieczorek przy mikrofonie. 23 bm. o godz. 17,15 Podwieczorek przy mikrofonie w Kasyjne Garnizonowym. Bilety do nabycia w Orbisie.

Witlanie poznajcie Wilno. — W najbliższą niedzielę 23 bm. wycieczka Związku Propagandy Turystycznej zwiedzi Wystawę Projektów na pomnik Marszałka J. Piłsudskiego w pawilonie Targów Północnych.

Zbiórka uczestników wycieczki o g. 12 przed głównym wejściem do Bazyliki. Udział w wycieczce 20 gr od osoby.

ZABAWY.

ZABAWA na którą uprzejmie zaprasza Zarząd Kasyna Podoficerskiego Garnizonowego Wilno ul. Mickiewicza 11, odbędzie się w dniu 22 bm. Początek o godz. 21, obowiązuje strój wieczorowy.

Jednocześnie powiadomiamy się WP że w Kasyjne została uruchomiona stołownia, są wydawane śniadania, obiady i kolacje tak mięsne jak i jarskie. Dla pp. urzędników za okazaniem legitymacji ceny członkowskie.

NOWOGRODZKA

Zebranie Polaków Wyznania Prawosławnego. Ostatnio odbyły się dwa zebrania organizacyjne Stowarzyszenia Polaków Wyznania Prawoślawnego: w dniu 14 bm. w Wołożynie i w dn. 17 bm. w Nowogródku. Zebranie w Wołożynie poprzedziło uroczyste nabożeństwo w miejscowej cerkwi. Walne zebranie jednomyślnie i w szczególności podkreśliło konieczność natychmiastowego wprowadzenia kalendarza gregoriańskiego. W Nowogródku uroczyste nabożeństwo w odprawian w cerkwi Borysa i Gleba ks. dziekan mitrat A. Pawlukowski. W zebraniu brało udział około 70 osób.

Oba zebrania wysłały depeze hołdownicze do Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, Pana Marszałka Edwarda Śmigłego Rydza i p. wojewody nowogródzkiego Adama Sokołowskiego.

LIDZKA

Dziatwa szkolna oddaje swe oszczędności. Dziatwa szkoły powszechniej ks. ks. Pijarów w Lidzie ze swych drobnych oszczędności zabrała na FON 103 zł 80 gr. Kwota ta została przekazana w 18 bm. na konto FON. Jest to wśród dziatwy szk. pow. szechnych w Lidzie największa kwota zebrana na ten cel.

LEKARZE NA FON. Podczas zjazdu lekarzy z terenu ziemi lidzkiej, odbytego w sali starostwa powiatowego w Lidzie na wniosek delegata Izby Lekarskiej dr Witold

Stasiewicza, uczestnicy zjazdu w liczbie 25 lekarzy uchwalili przystąpić do subskrypcji pożyczki lotniczej. Wszyscy lekarze za subskrybowali pożyczkę na 9360 zł.

Czwarta apteka w Lidzie. Rozrost Lidy w ostatnich latach sprawiła, że istniejące w centrum miasta apteki nie mogą sprostać potrzebom dostarczania leków dla wszystkich dzielnic podmiejskich. Na Słobódce istnieje co prawda skład apteczny, ale w myśl ustawy właściciel składu nie może sporządzać preparatów leczniczych. W związku z tym czynione są obecnie przygotowania w kierunku utworzenia w Lidzie czwartej apteki.

„Ouziekowanie

Panu dowódcy pułku, korpusowi oficerskiemu i podoficerskiemu pułku lotniczego w Lidzie, p. majorowi Górskiemu, państwu Mieczysławowemu Trentowskiemu, szczególnie panie Ewie Nowickiej, pp. kapit. Jackiewiczowi Henrykowi i kpt. Schrajwerowi Rudolfowi z kowieńskiego pułku piechoty, oraz wszystkim tym którzy oddali ostatnią posługę ś. p. technikowi *Wacławowi Malickiemu* i wyrazili mi swe współczucie w powodu ciężkiego ciosu na tym miejscu składam serdeczne *Bóg zapłać*

BRAT.

BARANOWICKA

Około 18 tysięcy osób zwiedziło już wystawę higieniczną w Baranowiczach. 14 bm. została otwarta w Baranowiczach w sali Ogniska Polskiego wielka Wystawa Higieniczna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, zorganizowana przy współdziałaniu miejscowej Ubezpieczalni Społecznej, Wydziału Powiatowego i Zarządu Miasta Baranowicz. Wystawa wzbudziła żywe zainteresowanie wśród mieszkańców Baranowicz. Wystawę odwiedza dziennie kilka tysięcy osób. Dotąd wystawę zwiedziło już około 18 tysięcy osób. Wystawa będzie czynna jeszcze przez kilka dni prawdopodobnie do 25 kwietnia.

Pracownicy Wystawy Higienicznej na FON. Robotnicy zrzeczeni w PZZ robotników budowlanych w Baranowiczach zatrudnieni przy urządzeniu Wystawy Higienicznej w Baranowiczach postanowili poświęcić zarobki jednej godziny dziennie na FON. Osiągnięta suma z tych ofiar w kwocie 59 zł i 20 gr delegacja robotników złożyła na ręce starosty w Baranowiczach.

Kursy dokształcające dla kupiectwa wiejskiego. 17 bm. zostały uruchomione w Baranowiczach, zorganizowane przez Tow. Oświaty Zawodowej w Nowogródku, kursy dokształcające dla kupiectwa wiejskiego. Wpłynęło na kurs przeszło 100 zrzeczeń z terenu, tak że z powodu braku miejsca wielu reflektujących nie zostało przyjętych.

Kurs prowadzą szkoły handlowe pod kierownictwem dyr. Czuliżo. Wykłady odbywają się w gmachu szkoły handlowej w Baranowiczach od 4 do 8 godz. wiecz. codziennie.

WSKUTEK UDERZENIA PIORUNA. Na kol. Podlesiejskiej, gm. Lachowickiej uderzył piorun w stodołę Stremousa Ignacego wskutek czego stodoła się spaliła. Straty wynoszą około 2000 zł w tym samym czasie wskutek uderzenia pioruna spowodowany został pożar na kolonii Kamionka tej samej gminy, gdzie spalił się dom mieszkalny Pawlaka Jana, wart. 900 zł.

Gdy na rynku podpija... Na rynku w Lachowiczach pomiędzy kilku podhonorzonymi wieśniakami doszło do bójkii, w wyniku której dotkliwie został pobity Paszko Mikołaj miesz. wsi Podlesie, któremu zadano kilka ran nożem i tępym narzędziem Paszka w stanie b. ciężkim odwieziono do szpitala w Baranowiczach.

Afera „amerykańska“ przed sądem

Przed kilkoma dniami policja śledcza wykryła wielką aferę, polegającą na nieprawym zwalnianiu od opłat celnych przesyłek amerykańskich.

Sensacyjne wykopaliska na pl. Katedralnym

Ujawnienie wejścia do podziemnego lochu

Podczas prowadzonych obecnie na placu Katedralnym robót kanalizacyjnych robotnicy natrafili na wejście do podziemnego lochu. Wejście

to mieści się na terenie ogródka Katedralnego mniej więcej naprzeciwko gmachu Urzędu Wojewódzkiego.

Przed sezonem żeglarskim w Baranowiczach

Wobec ocieplenia się wody na jeziorach brastawskich stopniały, przeto należy spodziewać się, że w najbliższych dniach rozpocznie się już w Brasławiu sezon żeglarski.

Coraz bardziej rozwijający się

ruch turystyczny do Brasławia i na teren Brasławszczyzny zmusił samorząd gminy w Brasławiu do budowy stałej przystani. Obecnie został już zwieziony budulec i w najbliższych dniach rozpoczęta zostanie budowa przystani.

Burza wiosenna nad Nowogródzczyzną

Nad Nowogródzczyzną przeszła burza z piorunami. Była to pierwsza burza wiosenna w Nowogródku. Wskutek uderzenia piorunów wyni-

kły pożary we ws. Chwiniewicz, pow. nowogródzkiego, w Sielcu pow. lidzkiego i w Bastunach pow. lidzkiego.

Zamach samobójczy w Hotelu „Belgia“

Wczoraj późno wieczorem w hotelu „Belgia“ zatruł się esencją octową i proszkami w celu samobójczym Franciszek Daszczyński (Środkowa 9). Desperata przewie-

ziono do szpitala św. Jakuba.

Na ul. Niewieskiej 4 postrzelił się z rewera uczeń Otto Miller.

Herb m. Wilna jest już ustalony

B. kierownik archiwum miejskiego docent Adamus prowadził z ramienia Magistratu prace nad ustaleniem herbu m. Wilna. Prace te trwają od kilku lat i obecnie, jak się dowiadujemy, są już na ukończeniu.

Doc. Adamus w sprawie herbu m. Wilna napisał specjalną pracę, którą Zarząd Miejski postanowił wydać drukiem.

Niezależnie od tego w najbliższym czasie zwołane zostanie posiedzenie specjalnej komisji Herbowej pod przewodnictwem ławnika Fedorowicza. Na posiedzeniu tym po wysłuchaniu wywodów i wniosków doc. Adamusa zostanie ostatecznie ustalony herb m. Wilna.

Nowy kierownik wydziału pomiarów miejskich

Na miejsce inż. Franciszka Walińskiego, który, jak już donosiliśmy, został emerytowany, kierownikiem wydziału pomiarów miejskich mianowany został inż. Czerwiński.

1 Maja PPS będzie wspólnie demonstrował z ZZZ

Jak słuchać między PPS a ZZZ nastąpiło porozumienie w sprawie urzędzenia w roku bieżącym wspólnego pochodu 1 majowego.

Hotel EUROPEJSKI W WILNIE

Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach. Winda osobowa

„Konferencja oszczędnościowa“ w Katowicach

17 kwietnia br. odbyła się pod przewodnictwem Prezesa dr Henryka Grubera w Katowicach w lokalu Związku Komunalnych Kas Oszczędności V-ia z kolei Konferencja Komitetu Porozumiewawczego Publicznych Instytucji Oszczędnościowych.

W Konferencji, której głównym tematem były zagadnienia polityki lokacyjnej pu bliecznych instytucji oszczędnościowych, wzięli udział przedstawiciele PKO i Komunalnych Kas Oszczędności z Ministrem Dolanowskim oraz Prezydentem dr Kocurem na czele.

W sprawie tej pociągnięto do odpowiedzialności 16 osób. Proces został wyznaczony na dzień 18 bm. (C).

Matka podejrzana o uduszenie noworodka

W dniu wczorajszym władze policyjne otrzymały meldunek, że w składziku przy ul. Chocimskiej 83, znaleziono zwłoki noworodka owiniętego w szmaty.

Po stwierdzeniu stanu rzeczy, zwłoki zabezpieczono i wszczęto dochodzenie. Noworodek został najprawdopodobniej uduszony.

Podejrzana jest o zbrodnię 26-letnia Helena Maćko (zam. Chocimska 83), panna — którą widziano wychodzącą ze składzika. Miała ona krwotok, który ją tak osłabił, że Pogot. Rat. przewieziono ją do szpitala. Czy podejrzenie jest słuszne, wyjaśni śledztwo. (Zb).

RADIO

PIĄTEK, dnia 21 kwietnia 1939 r.

6,56 Pieśń por. 7,00 Dziennik por. 7,15 Muzyka z płyt. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Program na dzisiaj. 8,15 Muzyka por. 8,50 Czytanka wiejskie. 9,00—11,00 Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół. 11,25 Utwory solowe w wyk. polskich wirtuozów. 11,57 Sygnal czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Oktet Squire'ów z udz. W. H. Squire'a — wioł. 14,00—15,00 Przerwa. 15,00 Na szeroki świecie — audycja dla młodzieży. 15,20 Poradnik sportowy. 15,30 Muzyka obiadowa. 16,00 Dziennik popołudniowy. 16,08 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Rozmowa z chorymi. 16,35 Utwory skrzypcowe w wyk. A. Szafranka. 17,00 Owocna praca Polskiego Związku Zachodniego — pog. 17,10 Leczenie nowotworów złośliwych w Instytucje Radiowym w Paryżu — odczyt. 17,25 Wiosenne kwiaty wyk. H. Zbońska-Ruszkowska. 17,45 Audycja dla wsi: 1) „O siewach wiosennych na ciężkich glebach“ — J. G. Niewiarowicz; 2) Poradnik rolniczy prow. E. Wętkowicz; 3) Muzyka popularna; 4) „Czystość na wsi“ — pog. A. Chomicza. 18,25 Wycieczki i spacerzy prow. E. Piotrowicz. 18,30 „Śląsk dzisiejszy“ — wieczór literacko-muzyczny. 19,00 Podujmy silne lotnictwo. 19,20 Koncert rozrywkowy. 20,00 XVII Festiwal Międzynarodowego Tow. Muzyki Współczesnej. 20,35 Audycje informacyjne. 21,00 „Pieśń Mona“ — fragment z powieści „Potrojny ślad“. 21,20 D. c. Festiwalu. 22,25 Społeczne i artystyczne konsekwencje skoszarowania literatury — szkic Czesława Zgorzelskiego. 22,40 Piosenki francuskie z płyt. 22,55 Rezerwa programowa. 23,00 Ostatnie wiadomości i komunikaty. 23,05 Zakończenie programu.

ROZGŁOSIŃA BARANOWICKA.

PIĄTEK, dnia 21.IV.1939 r.
6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program i wiadomości dla naszej wsi. 8,20 Koncert poranny. 11,25 Georges Bizet: „Arlezianka“ — suita. 14,00 Dwie uwertury. 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14,30 Koncert popołudniowy. 17,45 „Gawędy ze słuchaczami J. dyr. Rozgłośni Zbigniew Cis-Bankiewicz. 18,00 „Wiosenne prace w pasiece“ — pogadanka Franciszka Bobera. 18,10 Muzyka. 22,55 Rezerwa programowa. 23,05 Zakończenie programu.

TEATR I MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

„MALA KITTY I WIELKA POLITYKA“ — na przedstawieniu wieczornym. Dziś, w piątek 21 kwietnia o godz. 20, powtórzenie świetnej komedii Stefana Donata pt. „Mala Kitty i Wieka Polityka“. Akcja sztuki rozgrywa się na tle konferencji rozbrojeniowej w Lugano, i przeplatana jest zabawnymi sytuacjami i aktualiami politycznymi. Wykonawcy pp.: H. Bayno, L. Korwin, W. Nawrocka (kitty), Z. Ślaska, A. Czapliński, W. Hecwicz, W. Lasoń, A. Łodziński, Z. Nowosad, W. Surzyński i L. Tatarski. Oprawa dekoracyjna projektu — K. i J. Goluś. Reżyseria — Ziemowit Karpiński.

Jutro w sobotę dn. 22 kwietnia o godz. 20 „Bogoburcy“.

NIEDZIELNA POPOŁUDNIOWKA. W niedzielę 23 bm. o godz. 16 ukaże się po raz pierwszy na przedstawieniu popołudniowym — wielce interesująca sztuka Jerzego Ostrowskiego pt. „Bogoburcy“ w reżyserii dyr. Kiełanowskiego. — Ceny popularne.

KONCERT CHOPINOWSKI — „CHOPIN NA ZŁOTEJ WYSPIE“. We wtorek dnia 25 kwietnia o godz. 21 w Teatrze Miejskim na Pohulance odbędzie się koncert chopinowski — „Chopin na złotej wyspie“ w wykonaniu Henryka Sztompki i Witolda Hulewicz. Henryk Sztompka to bezsprzecznie najwybitniejszy szopenista młodego pokolenia w Polsce. Uczeń Paderewskiego, ostatnio koncertował wiele z wybitnym sukcesem, specjalizując się w dziełach Chopina. Liczne jego występy radiowe, bardzo często transmitowane na obie półkule, zjednały mu rozgłos wśród radiosłuchaczy.

W LITWIE zgłoszenia na prenumeratę „Kurj. Wileńskiego“ przyjmują: F-ma „SPAUDA“ — Kaunas, Maironio 5-a; Księgarnia „STELLA“ — Kaunas. Prenumerata miesięczna 5 litów

Wścieklizna psów w Oszmieńszczyźnie

Wobec ujawnienia na terenie powiatu oszmiańskiego wścieklizny psów decyzją starosty powiatowego obszar powiatu uznany został za zagrożony wścieklizną na przeciąg 3 miesięcy do dnia 15 lipca 1939 r. Akcja uświadamiająca ludność o ostrożności i bezwzględny trzymaniu psów na uwięzi wprowadzona jest przez zarządy gminne.

Uciekła z domu

W dniu 19 bm. opuściła dom swych rodziców 16-letnia Eleonora Jenczówna (Ślomiańska 64), pozostawiając list, że wyjeżdża z Wilna. Nie podała jednakże, dokąd. Zaniepokojona matka złożyła meldunek władzom policyjnym.

HOTEL „ST. GEORGES“ W WILNIE
Pierwszorzędny — Ceny przystępne
Telefony w pokojach

Już w następnym programie
Nowy triumf kinemagru światowej
Film, który zdumiewa siłą realizmu,
potęgą nastroju i mistrzowską
techniką realizacji

BITWA NAD MARNĄ

Najnowsze monumentalne arcydzieło, które
bezwzględnie nie może być porównane z do-
tychczas wypuszczonymi filmami.

PA Dziś **Student z Oxfordu**
N W roli głównej **Robert TAYLOR** Piękny kolor.
nadprogram

HELIOS Dziś. Największa atrakcja
doby obecnej. Panika
na morzu Śródziemnym „ALARM“
Mówiony i śpiewany w 3-ach językach. — Pierre Fresnay, Rolf Vanka, Kim Peacock, Nadine Vogel. — Film o akcentach mocniejszych niż „Towarzysze broni“. Najsilniejszy węzeł
braterstwa narodów. Nadprogram: **Atrakcja kolorowa i aktualności.**

Reprezentacyjne kino „CASINO“
Dziś. W jednym filmie 4-ach mistrzów maski

Borys KARLOFF
Basil Rathorne, Bela Lugosi, Lionel Atwill
Syn Frankensteina
Film, który zdumiewa potęgą nastroju,
siłą grozy, napięciem dramatycznym i niespotykanym realizmem
Nadprogram: **Dodatek kolorowy**

Chrześcijańskie kino Przemila, obfitująca w doskonały humor i melodyjne piosenki
SWIATOWID komedia **Zapomniana melodia**
polska
W rolach głównych: **Grossówna, Andrzejewska, Fertner, Żabczyński i Znicz**
Początki seansów o godz. 4-ej, w święta o godz. 1-ej

MARS Dziś. Najświetniejsi
komiccy świata **Bracia MARX**
w najlepszej **Panika w hotelu** Niezwykłe przygody trzech
i najnowszej **Panika w hotelu** przyjaćli i ich 22 aktorów
komedii p-t. **Kapitałne sytuacje, wzbudzając huragany śmiechu na widowni**
w niezapłaconym hotelu

KINO Dziś. Największy film wszystkich czasów p. t.
Rodziny Kolejowej **ZNICZ** „Przygody Robin Hooda“
Witwulskiego 2 **Naczelnik Urzędu**
H. Rosłoniewski.
Nadprogram: **DODATKI.** Początek o g. 4-ej, w niedz. i św. o g. 2-e

OGNIKO Dziś. Rewelacyjne arcydzieło filmowe
w roli głównej **Simone Simon**
Nadprogram: **UROZMAIACONE DODATKI** **Pocz. seans. o 4-ej, w niedz. i św. o 2-ej.**

Nauka i Wychowanie
POMOC W NAUCE i przygotowanie do
egzaminów w zakresie wszystkich klas gimnazjum i liceum. Opłata niska. Suwalska
7-4 (koło ul. M. Pobułanka), godz. 2-4.

STUDENT U. S. B. przygotowuje fachowo
do egzaminu wstępnego do gimnazjum.
Dowiedzieć się w adm. Kur. Wil.

STUDENT USB — korepetytor z długo-
letnią praktyką udziela pomocy w nauce w
zakresie gimnazjum i liceum ogólnokształ-
cącego. Specjalność przedmioty humanisty-
czne i nauka pisania wypracowań. Zgłosze-
nia do Administracji „K. W.“ pod „Humani-
stą“.

B. STUDENT USB przyjmie jakąś pracę
umysłową za minimalnym wynagrodzeniem.
Może być na wyjazd. Łaskawe zgłoszenia do
Administracji „Kurjera Wileńskiego“ pod
„Poszukujący“.

Ogłoszenie

Zarząd Kasyna Urzędniczego w Wołozynie niniejszym ogłasza, że z dniem 1 czer-
wca 1939 r. oddaje w dzierżawę bufet Ka-
syna na okres 2-letni.

Blizszych informacji udziela Zarząd Ka-
syna Urzędniczego w Wołozynie, ul. Rynek,
do dnia 15 maja 1939 roku.

Zarząd.

Kino „APOLLO“
w Baranowiczach
Dziś. Najwspanialsze arcydzieło świata
Maria Antonina
W rolach główn. największe gwiazdy
Ameryki

Ogłoszenie

O PRZETARGU

Zarząd Główny Ligi Popierania Turystyki
(Warszawa, ul. Mokotowska 61)
ogłasza przetarg na dzierżawę restauracji
w Hotelu Turystycznym Ligi Popierania Tu-
rystyki w Augustowie.

Hotel zostanie oddany do użytku z
dniem 18 maja 1939 r. i z tym samym dniem
winna być uruchomiona restauracja hote-
lowa.

Zarząd Główny Ligi Popierania Turystyki
ustala zasadę wydzierżawienia restauracji
w terminie do końca roku kalendarzowego,
czekolwiek mogą być wzięte pod uwagę ofer-
ty przewidujące dłuższe czasokresy dzier-
żawy.

Zainteresowani mogą uzyskać bliższe
szczegóły dotyczące niniejszego przetargu
w Biurze Administracyjnym Zarządu Głównego
LPT w Warszawie przy ul. Mokotow-
skiej 61, w godzinach urzędowych.

Oferenci winni składać oferty w zam-
kniętych kopertach z napisem: „Oferta na
dzierżawę restauracji w Hotelu Turystycz-
nym w Augustowie“ w terminie do dnia 30
kwietnia r. b. w Biurze Administracyjnym Za-
rządu Głównego w Warszawie, lub przesłać
poztą.

Jednocześnie Zarząd Główny Ligi Popie-
rania Turystyki ogłasza, że ewentualnie weźmie
pod uwagę oferty na wydzierżawienie
Hotelu Turystycznego w Augustowie, łącz-
nie z restauracją. Takie oferty winny być
składane względnie przesyłane również w
zamkniętych kopertach, w tym samym cza-
sie tj. do dnia 30 kwietnia br. przy czym
w tym wypadku na kopercie winien być
umieszczony napis „Oferta na dzierżawę
Hotelu Turystycznego w Augustowie“.

Oferty winny zawierać sumę zaofero-
wanego czynszu dzierżawnego i być poprze-
żone złożeniem wadium w wys. 50% zaofero-
wanej sumy okresowego czynszu rocznego, w wa-
lorach przewidzianych zarządzeniami Mini-
sterstwa Skarbu przy przetargach dla Insty-
tucji Rządowych i Samorządowych.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 1 maja
r. b. i w tymże dniu wada osób, które nie
utrzymają się przy przetargu, zostaną zwró-
cone.

Zarząd Główny LPT zastrzega sobie pra-
wo wyboru oferenta bez względu na wyso-
kość zaoferoowanej sumy.

Zarząd Główny Ligi Popier. Turyst.
w Warszawie.

Obwieszczenie

Urząd Skarbowy w Stołpcach w myśl
§ 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia
25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzeku-
cyjnym władz skarbowych (Dz. URP Nr 62,
poz. 580), podaje do ogólnej wiadomości, że
dnia 8 maja 1939 r. o godzinie 12 w lesie
przy kanale Szubino Niemeńskim — 2 km
od Leśnictwa Nalibockiego w Budach gmi-
ny Naliboki — celem uregulowania nale-
żności na rzecz Zarządu gminy w Nalibokach
odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wy-
mienionych ruchomości należących do firmy
„Szubin“ w Nowogródku, ul. Bęczkowieza
10 — eksploatacja lasu w puszczy Nali-
bokiej:

1) Jesion różnej długości i grubości
227 m³ — oszacowanych na 2.770 zł; 2) Dąb
różnej dług. i grub. 14 m³ — oszacowanych
na 140 zł; 3) Świerk okorowany i w korze
400 m³ — oszacowanych na 2.000 zł.

Z uwagi na to, że licytacja, wyznaczona
w pierwszym terminie na dzień 30 marca
r. b. nie doszła do skutku, wymienione wyżej
przedmioty w myśl § 92 powołanego na wstę-
pie rozporządzenia mogą być sprzedane za
cenę niższą od oszacowania.

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu
licytacji tj. 8 maja r. b. od godziny 8 do go-
dziny 12 w lesie przy kanale Szubino Nie-
meńskim.

Stołpce, dnia 18 kwietnia 1939 r.

Naczelnik Urzędu
H. Rosłoniewski.

Obwieszczenie

O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Mi-
nistrów z dn. 25.VI. 1932 r. o postępowaniu
egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. URP
Nr 62, poz. 580), Urząd Skarbowy w Lidzie
podaje do ogólnej wiadomości, że dnia
27 kwietnia 1939 r. o godz. 9 w lokalu Kier-
snowskich Tadeusza i Anny w Podworysz-
kach, gm. Bieniakonie, na rzecz Zakładu
Ubezpiecz. Społecznych w Warszawie, odb-
ędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymie-
nionych ruchomości: krowy maści biało-
czarnej — 5 szt., cena szac. 700 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dnia
27 kwietnia 1939 r. od godz. 8 do godz. 9
w lokalu zobowiązanego.

Kierownik Urzędu Skarbowego
(—) Z. Kleman.

Kino-Teatr „PAN“

w Baranowiczach

Dziś. Potężny przebój prod. polskiej
wg słynnej pow. Doległ-Mostowicza

Doktor MUREK

W roli gl. FR. NC. BRODNIOWICZ,
J. Andrzejska, Ina Benita i in.

Obwieszczenie

O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Mi-
nistrów z dn. 25.VI. 1932 r. o postępowaniu
egzekucyjnym Władz Skarbowych (Dz. URP
Nr 62, poz. 580), Urząd Skarbowy w Lidzie
podaje do ogólnej wiadomości, że dnia
24 kwietnia 1939 r., o godz. 10 w lokalu
Houwałtów Witolda i Marii — maj. Rak-
liszki, gm. Bieniakonie, celem uregulowania
zaległych należności na rzecz Urzędu Sk. w
Lidzie, Urzędu Sk. Opl. Stempl. w Wilnie,
odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wy-
mienionych ruchomości: Buhaj czarny z bia-
ł. — 1, cena szac. 300 zł; Jatkówki czarne
z bia-ł. — 5, cena szac. 500 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dn. 24.
IV. 1939 r. od godz. 9 do godz. 10 w lokalu
zobowiązanego.

Kierownik Urzędu Skarbowego
(—) Z. Kleman.

LEKARZE

DOKTOR

Blumowicz

choroby weneryczne skórne i moczopłucne
ul. Wielka 21, tel. 921. Przyjmuje od godz.
9—13 i 3—8.

DR. MED. JANINA

Piotrowicz Jurczenkowa

ordynator szpitala Sawicz.
Choroby skórne, weneryczne i kobiece
ul. Jagiellońska 16 m. 6, tel. 18-66.
Przyjmuje od 5 do 7 wiecz.

DR. MED.

L. Choiemowa

Choroby skórne i weneryczne
POWRÓCIŁA
przyjmuje 3—5. — Zawalna 22, tel. 3-83.

AKUSZERKI

AKUSZERKA

Maria Laknerowa

przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz.
— ul. Jakuba Jasńskiego 1a—róg ul.
3-go Maja obok Sądu.

Handel i Przemysł

WŁASNOŚĆ Koszule, Krawaty, bielizna,
galanteria W. NOWICKI, Wilno, Wielka 30,
modne płaszcze, kurowce, bonjurki, pijamy.

SKORY surowe wszystkie skupujemy.
FUTRA wszelkie dostarczamy — naprawia-
my — modernizujemy. garbujemy — far-
bujemy. Prowincja poczta. Ilustr. Katalogi
32, str. 26 gr. znaczkami. Przedstawiciele —
skupujący — poszukujemy. Polska Centra-
la Skór i Futur Sp. z o. o. w Poznaniu, Fo-
cha 27.

Modne PŁASZCZE, SUKNIE, kurzewce,
peleryny, bluzki, spodniczki, szlafroki, pi-
jamy W. NOWICKI, Wilno, Wielka 30. Nowo-
ści sezonowe.

Nieswieckie

Komunalna Kasa Oszczędności pow. nie-
świeckiego w Nieswieżu, przyjmuje wkłady
od 1 złotego.

CHRZESCIJANSKI BANK LUDOWY w
Nieswieżu jest najstarszą instytucją kredy-
tową w powiecie. Wydaje pożyczki człon-
kom, przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Powiatowa Spółdzielnia Rolniczo-Hand-
lowa z odpow. udziałami w Nieswieżu, tel.
69, działa w Klecku i Snowie. Zakupuje:
wszelkie ziemnioty — trzodę chlewną —
bydło. Sprzedaje: maszyny i narzędzia rolni-
czne — nawozy sztuczne — artykuły — bu-
dowlane.

Jan Giedroyc-Juraha — „Warszawian-
ka“. Nieswież, ul. Wileńska 34. Sprzedaż
owoców południowych i delikatesów.

Stołpeckie

**SPÓŁDZIELNIA ROLNICZO-HANDLO-
WA** w Stołpcach, Plac Kościelny 2 tel. 71
Sprzedaje: nawozy sztuczne, maszyny, na-
rządza rolnicze i galanterię żelazną, arty-
kuły spożywcze, i kolonialne, nasiona zbóż,
materiały opałowe i budowlane, mebl. oraz
prowadzi komisowa burtownej soli.
Skupuje: — zboże wszelkie —
oraz trzodę chlewną.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI
pow. stołpeckiego w Stołpcach (ul. Piłsudskie
go 8) istnieje c. roku 1924. Wkłady osz-
zczędnościowe wynoszą ponad 300 tys. zł.
K. K. O. przyjmuje wkłady od 1 złotego.

Kupno i sprzedaż

DZIAŁKA budowlana na Antokolu (ul.
Bystrzycka róg zaul. Bystrzyckiego) 1675
mtr kw. do sprzedania niedrogo. Informacje
ul. Zarzeźna 21 m. 7.
Sprzedam sklep spożywczy zaraz — To-
masza Zana 5.

FOLWARK sprzedam, ładnie położony
w obrębie Wilna — 8 ha, las, park, sad,
budynki nowe. Kalwaryjska 12 m. 5, godz.
4—6 wiecz.

SPRZEDAJĄ się magły w dobrym stanie
niedrogo. Oglądać można: ul. Zwirowa Gó-
ra 15.

SPRZEDAM sklep z urządzeniem lub bez
nadający się pod owocarnię, mleczarnię,
drogerię, spożywczy itp. — ul. Mickiewicza
30 m. 7.

SPRZEDAM 1—2 działki z domem na
Antokolskim wzgórzu przy ul. Topolowej.
Wiadomość Chrz. Bank Mickiewicza 1 inż.
Cywiński godz. 5—7 pp.

OKAZYJNIE do sprzedania motocykl na
gazie marki Harley-Dawson 500 cm, po
gruntownym renowacji. Pełne wyposażenie.
Dowiedzieć się w firmie: Karaś i Rożnow-
ski, Baranowice.

Samochód karetki D.K.W. model 38 r
w b. dobrym stanie do sprzedania — Wileń-
ska 10, skład bron, tel. 22-02.

FORTEPIAN mały, firmy „Duderichs“ w
b. dobrym stanie sprzedam okazjnie nie-
drogo. Krakowska 37.

PIANINA, FORTEPIANY okazjnie, słyn-
nych fabryk: „Blüthner“, „Becker“, „Mül-
bach“ i in. sprzedaje na raty z długoletnią
gwarancją N. KREMER, ul. Niemiecka 19
(wejście w bramie).

DO SPRZEDANIA działki budowlane o
powierzchni od 800 do 1200 m. kw. Ładne
położenie. Ziemia ogrodowa. Ceny przystęp-
ne. Informacje: ul. Sołtaniska 26 (koło Zwie-
rzyńca) Bujwid codziennie od godz. 4 do
6 p. p.

PLAC DO SPRZEDANIA 940 m. kw., ul.
Jasna 34—4 na Zwierzyniecu.

ZEBY SZTUCZNE kupuje L. Minkier —
Wileńska 21 m. 1.

PRACA

POSZUKUJĘ posady wychowawczyni do
dzieci w mieście lub na wyjazd. Oferty: ul.
Konarskiego 8a m. 1.

PANNA uzdolniona w ekspedycji masar-
skiej, potrzebna zaraz. A. Różycki, Kraków,
Sławkowska 22.

WSPÓLNICZKI: inteligentnej, niezale-
żnej, poszukuje, do założenia zakładu kra-
wieckiego. Wykształcenie zawodowe obojęt-
ne. Oferty skierować do Redakcji „Kurjera
Wileńskiego“ dla mistrza I. K.

ELEKTROMECHANIK koncesjonowany
Fabiszewski Tadeusz, ul. Zarzeźna 10/11.
Urządzenia: instalacji elektrycznych, oświe-
tlenia, siły, dzwonków, naprawy motorów
i aparatów. Prace wykonuje z fachową do-
kładnością, ceny niskie.

SIOSTRA-pielęgniarka (b. studentka me-
dycyny). Zastryżki, bańki, masaż, pijawki,
kateteryzacja. Wilno, ulica Portowa 6 m. 1
wejście frontowe drugie piętro — Kreniowa.

EKONOM z długoletnią praktyką, ze
świadectwami poszukuje pracy. Wilno, ul.
Nadleśna 25 m. 1.

BONA do dzieci z językiem francuskim
i szczerem przyjmie posadę od 15 kwietnia
lub 1 maja. Adres: ul. Bosackowa 3 m. 8.

KRAWCOWA poszukuje pracy w pracow-
ni lub na dom, ul. Meczłowa 2—3.

Rządca z długoletnią praktyką poszu-
kuje posady. Wiadomości: Niemenczyn,
Czerwony Dwór — Giacz.

RÓŻNE

BEZ ryzyka pod gwarancją wygrasz na
loterii. Nie złażać znaczków!!! Nowe życie,
dobrobyt osiągniesz nadsyłając zaraz datę
urodzenia. Adresować: Studio „Pakini“,
Kraków, Skrytka 652.

„KREM REGENERACYJNY“ usuwa —
zapobiega wszelkie wady skóry. Utrzymuje
cerę — skórę w młodzieńczej piękności —
gładką, miękką elastyczną. Tuba 1,50—3,00.
Magister Grabowski, Warszawa, 3 Maja 2.
Składy Apteczne: Charytonowicza, Mickie-
wicza 7. Kudrewicza, Mickiewicza 28. Pru-
żana, Mickiewicza 15. Narbutta, Świętojań-
ska 11.

OGRÓD owocowy (100 drzew i 100 krze-
wów) do wydzierżawienia ul. Subocz 41—L

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślak — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszki — wiad. gospodarcze i polityczne (depešowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Miłniko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Nieciecki — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Świąćicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA

Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno i
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazylińska 35, tel. 169;

Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowice,
Ufańska 11; Luck, Wojewódzka 5.

Przedstawicielstwa: Nieswież, Kleck, Słonim,
Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głęb-
kie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY

miesięcznie: z odnośnikiem do
domu w kraju — 3 zł., za grani-
cą 6 zł., z odbiorem w admini-
stracji zł. 2.50, na wsi, w miej-
scowościach, gdzie nie ma urzędu
pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr, przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem
30 gr. drobne 10 gr. za wiersz. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy
tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy
Przedział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika
redak. i komunikaty 60 gr. za wiersz jednosłowny. Do tych cen dolicza się za ogłosze-
nia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-linowy, za tekstem 10-linowy
Za treści ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega
sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłosze-
nia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.